

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO DO PROJEKTU MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

**miasta Włocławek w zakresie obszaru
położonego pomiędzy ulicą Gajową,
ulicą Wiejską, granicą miasta
oraz terenem ogrodów działkowych**

organ sporządzający:

Prezydent Miasta Włocławek

wykonawca:

**Pracownia Ochrony Środowiska
i Systemów Informacji Geograficznej
GEOECOM**

mgr Daria Witkowska
uprawniona do wykonywania ocen oddziaływania
na środowisko na podstawie artykułu 74a ustawy
z dnia 3 października 2008 r. o (...) ocenach
oddziaływania na środowisko

grudzień 2020

1.	WSTĘP	5
2.	OPIS ZAWARTOŚCI OCENIANEGO DOKUMENTU PLANISTYCZNEGO ZE SZCZEGÓLNYM UWZGLĘDNIENIEM ZAWARTYCH W NIM CELÓW	6
3.	OCENA I DEFINICJA PROBLEMÓW ŚRODOWISKOWYCH OBSZARU PLANU	12
4.	CELE OKREŚLONE W INNYCH DOKUMENTACH DOTYCZĄCYCH OBSZARU MIEJSCOWEGO PLANU	12
5.	OPIS I OCENA STANU ŚRODOWISKA OBSZARU PLANU	13
5.1.	Położenie obszaru opracowania	13
5.2.	Klimat i zjawiska atmosferyczne	15
5.3.	Rzeźba terenu	15
5.4.	Budowa geologiczna	16
5.5.	Wody podziemne	17
5.6.	Wody powierzchniowe	18
5.7.	Walory przyrodnicze	19
5.8.	Obiekty kultury materialnej	20
6.	ZAGOSPODAROWANIE PRZESTRZENNE I OCHRONA ZASOBÓW PRZYRODY	21
6.1.	Ochrona prawna zasobów przyrodniczych i walorów krajobrazowych przed antropopresją	21
6.2.	Ocena zachowania walorów krajobrazowych terenu	22
6.3.	Ocena zgodności dotychczasowego użytkowania i zagospodarowania obszaru z cechami i uwarunkowaniami przyrodniczymi	22
6.4.	Przydatność terenu do rozwoju funkcji użytkowych	23
7.	CHARAKTERYSTYKA PROBLEMÓW OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNYCH Z PUNKTU WIDZENIA REALIZACJI PLANU, W TYM SZCZEGÓLNIIE DOTYCZĄCYCH OBSZARÓW CHRONIONYCH	25
7.1.	Degradacja powietrza atmosferycznego	25
7.2.	Degradacja gleb i degradacja powierzchni ziemi	26
7.3.	Degradacja wód powierzchniowych i podziemnych	27
7.4.	Hałas	27
7.5.	Oddziaływanie w zakresie pola elektromagnetycznego	30
7.6.	Zagrożenie ryzykiem poważnej awarii przemysłowej	30
8.	CHARAKTERYSTYKA POTENCJALNYCH ZMIAN ŚRODOWISKA W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI USTALEŃ OCENIANEGO DOKUMENTU	30
9.	PRZEWIDYWANE ZNACZĄCE ODDZIAŁYWANIA BEZPOŚREDNIE, POŚREDNIE, WTÓRNE, SKUMULOWANE, KRÓTKOTERMINOWE, ŚREDNIOTERMINOWE I DŁUGOTERMINOWE, STAŁE I CHWILOWE ORAZ POZYTYWNE I NEGATYWNE, NA CELE I PRZEDMIOT OCHRONY OBSZARU NATURY2000 ORAZ INTEGRALNOŚĆ TEGO OBSZARU, A TAKŻE NA ŚRODOWISKO	31
10.	OPIS STANU ŚRODOWISKA NA OBSZARACH OBJĘTYCH PRZEWIDYWANYMI ZNACZĄCYMI SKUTKAMI DLA ŚRODOWISKA I OBSZARÓW NATURA 2000	36
11.	PROPOZYCJE ROZWIĄZAŃ MAJĄCYCH NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZANIE LUB KOMPENSACJĘ PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO, A SZCZEGÓLNIIE NA CELE I PRZEDMIOT OCHRONY ORAZ INTEGRALNOŚĆ I SPÓJNOŚĆ OBSZARÓW NATURA 2000	36
12.	INFORMACJE O STOSOWANYCH METODACH SPORZĄDZANIA PROGNOZY	36
13.	PROPOZYCJE METOD ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI USTALEŃ OCENIANEGO DOKUMENTU	37
14.	OCENA PRZEWIDYWANYCH ZNACZĄCYCH ODDZIAŁYWAŃ NA CELE I PRZEDMIOT OCHRONY ORAZ INTEGRALNOŚĆ I SPÓJNOŚĆ OBSZARÓW NATURA 2000	38
15.	ANALIZA WARIANTOWA	38
16.	WNIOSKI	38
17.	STRESZCZENIE SPORZĄDZONE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM	39
18.	OŚWIADCZENIE	40
19.	LITERATURA I WYKORZYSTANE MATERIAŁY	40

ZAŁĄCZNIK GRAFICZNY

1. WSTĘP

Niniejsza prognoza jest częścią procedury strategicznej oceny oddziaływania na środowisko projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego opracowywanego na podstawie uchwały nr IX/63/2019 Rady Miasta Włocławek z dnia 23 kwietnia 2019 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Włocławek w zakresie obszaru położonego pomiędzy ulicą Gajową, ulicą Wiejską, granicą miasta oraz terenem ogrodów działkowych. Prognoza oddziaływania na środowisko została sporządzona w oparciu o opracowanie ekofizjograficzne. Strategiczna ocena oddziaływania na środowisko opiera się o przepisy ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 283 ze zm.) – zwanej dalej „ustawą ooś”.

Podstawą formalną wykonania opracowania jest zlecenie Urzędu Miasta Włocławek. Całość prac wykonanych w celu sporządzenia niniejszego opracowania spoczywała po stronie autorów - Jakuba Makarewicza i Darii Witkowskiej. W opracowaniu Prognozy wykorzystano materiały źródłowe, których wykaz zamieszczono na końcu opracowania.

Obligatoryjny zakres prognozy oddziaływania na środowisko opracowywanej na potrzeby miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego precyzuje art. 51 ustawy ooś. Zakres ten został uzgodniony z Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym oraz z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska. Organy nie wniosły zmian w zakresie prognozy w przedmiotowej sprawie, w stosunku do zakresu zawartego w ustawie ooś.

Prognoza sporządzona została według zaleceń zawartych w podręczniku „Natura 2000 w planowaniu przestrzennym – rola korytarzy ekologicznych” M. Kistowskiego i M. Pchałka (2009). Obejmuje ona cztery części podstawowe i piątą – podsumowującą, na które składają się:

- Część dokumentacyjno-analityczna, polegająca na określeniu metod sporządzania prognozy, omówieniu treści ocenianego projektu dokumentu planistycznego oraz celów sformułowanych w innych przyjętych lub wcześniej przygotowanych dokumentach dotyczących przestrzeni przedmiotowego obszaru, a także na charakterystyce stanu środowiska oraz problemów ochrony środowiska (szczególnie odnoszących się do obszarów i obiektów chronionych w świetle u.o.p.) w obszarze objętym opracowaniem.
- Część dotycząca oceny zgodności z innymi dokumentami, polegająca na ocenie wewnętrznej zgodności dokumentu, sposobu uwzględnienia w analizowanym dokumencie celów (w szczególności dotyczących ochrony środowiska) sformułowanych w innych dokumentach dotyczących opracowywanego obszaru, a także ocenie sposobu uwzględnienia w ocenianym dokumencie problemów ochrony środowiska występujących na analizowanym obszarze, szczególnie dotyczących ochrony przyrody.
- Część oceny oddziaływania na środowisko, która obejmuje określenie przewidywanych znaczących oddziaływań na poszczególne komponenty środowiska przyrodniczego, ludzi oraz wybrane elementy środowiska „zbudowanego” oraz na cele i przedmiot ochrony, jak i integralność oraz spójność obszarów Natura 2000.
- Część konkluzji i wskazań dotyczących zmian projektu dokumentu, stanowiących kluczowe wnioski z przeprowadzonej oceny, zawierające w szczególności charakterystykę oddziaływań i ich istotności (w tym dla gatunków i siedlisk o znaczeniu priorytetowym) oraz propozycje: 1) działań łagodzących, 2) rozwiązań alternatywnych w stosunku do zawartych w ocenianym dokumencie w tym odrębnie dla działań mogących powodować znaczące negatywne skutki dla celów i przedmiotów ochrony oraz integralności i spójności obszarów N2000, 3) działań kompensujących negatywne skutki dla środowiska, a szczególnie dla obszarów N2000, 4) metod monitorowania skutków realizacji ustaleń ocenianego dokumentu planistycznego dla środowiska.
- Część podsumowująca, zawierająca wnioski z wcześniej przeprowadzonych etapów.

Główną częścią prognozy jest identyfikacja źródeł zagrożeń oraz określenie przewidywanych znaczących oddziaływań, w tym oddziaływań bezpośrednich, pośrednich, wtórnych, skumulowanych, krótkoterminowych, średnioterminowych i długoterminowych, stałych i chwilowych oraz pozytywnych i negatywnych, na środowisko i jego poszczególne elementy z uwzględnieniem zależności między nimi.

Prognoza jest wysoko specjalistycznym instrumentem posiadającym wszystkie cechy analizy systemowej. Jako taka stosuje metody otwarte, dostosowane do rodzaju i charakteru analizowanego dokumentu - tj. projektu planu. Jej zadaniem jest wskazywanie i przedstawianie skutków środowiskowych związanych z przyszłym uchwaleniem przez decydentów projektu planu oraz sposobów uniknięcia niepożądanych skutków działań.

Prognoza do projektu planu nie jest dokumentem, który w sposób ilościowy wskazuje presje i oddziaływania, wynikające z realizacji zapisów planu, a pokazuje, na przykładzie konkretnych przykładów, ogólny kierunek, w którym zmierzać będą przyszłe problemy środowiskowe wynikające z realizacji dokumentu. Jest to wynikiem stosunkowo ogólnych danych o przyszłych inwestycjach, szczególnie w odniesieniu do szczegółów technicznych, które mogą mieć istotne znaczenie dla wielkości wywieranych presji środowiskowych. Skupiono się zatem na określeniu jakościowym kierunków przemian oraz poddano charakterystyce cechy poszczególnych oddziaływań.

2. OPIS ZAWARTOŚCI OCENIANEGO DOKUMENTU PLANISTYCZNEGO ZE SZCZEGÓLNYM UWZGLĘDNIENIEM ZAWARTYCH W NIM CELÓW

Obszar projektu planu położony jest w centralno-zachodniej części miasta Włocławek. Obejmuje tereny jednostki Południe, z których większość nie została dotychczas zagospodarowana. Zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna zajmuje niewielki fragment obszaru na południowym wschodzie, tereny na północy są zadrzewione, a reszta obszaru to tereny nieużytkowane, w części ogrodzone.

Pod względem środowiskowym obszar w części zabudowanej przedstawia uwarunkowania typowe dla obszarów miejskich, niemal całkowicie wynikające z działalności człowieka. Z kolei na terenach niezagospodarowanych panują warunki charakterystyczne dla nieużytków, gdzie w sposób niekontrolowany rozwija się roślinność o niskich wymaganiach siedliskowych w ramach sukcesji wtórnej.

Flora obszaru wykazuje największe zróżnicowanie na północy, gdzie obok zadrzewień występują podmokłe obniżenia z typową dla danych warunków roślinnością szuwarową. Na terenach otwartych dominują zbiorowiska ruderalne, towarzyszące trawom i innym roślinom przystosowanym do warunków miejskich i niezbyt urodzajnych siedlisk. Często występują również tereny bez stałej pokrywy roślinnej. Dla terenów zabudowanych charakterystyczne jest występowanie zieleni urządzonej, przyulicznej o funkcji estetycznej. Świat zwierzęcy reprezentowany jest głównie przez awifaunę, typową dla warunków miejskich oraz mniejsze ssaki.

Pod względem abiotycznym obszar planu należy do obszarów przekształconych. Tereny w większości wykazują skomplikowane warunki geotechniczne wynikające z występowania utworów nienośnych oraz wysokiego poziomu wód gruntowych. Południowa część obszaru poddawana była licznym pracom niwelującym, w związku z czym pierwotnie ukształtowana rzeźba terenu oraz środowisko wodno-gruntowe zostały przemodelowane. Budowa geologiczna na terenach zainwestowanych, drogowych, zawiera warstwę nasypów niekontrolowanych.

Ponieważ obszar planu generalnie jest podporządkowany człowiekowi i jego gospodarce, pojawiają się tu problemy wpływu działalności człowieka na środowisko. Problemy te dotyczą przede wszystkim hałasu generowanego przez ruch drogowy oraz jakości powietrza. Sprawy związane z gospodarką ściekową i odpadami zostały w zasadzie rozwiązane lub są obecnie rozwiązywane w ramach bieżącego dostosowania do obowiązujących w tym zakresie uregulowań prawnych.

Generalnie obszar projektu planu nie zalicza się do specjalnie różnorodnych pod względem środowiska przyrodniczego (poza terenami zadrzewionymi), jednak typowo miejskie zagadnienia ochrony środowiska: przed hałasem i zanieczyszczeniem powietrza, leżą w zasięgu problematyki poruszanej w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego. Odpowiednie rozwiązania planistyczne powinny również rozwiązać problemy funkcjonalno-przestrzenne obszaru i pozwolić na osiągnięcie ładu przestrzennego.

Obecnie na obszarze objętym opracowaniem obowiązuje uchwała nr 12/XL/2002 Rady Miasta Włocławek z dnia 25 lutego 2002 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Włocławek w zakresie obszaru położonego pomiędzy ulicą Gajową, Wiejską oraz terenami ogródków działkowych - tereny mieszkalnictwa o niskiej intensywności z dopuszczeniem usług nieuciążliwych, teren usług komercyjnych z zielenią towarzyszącą, usług nieuciążliwych, tereny komunikacji samochodowej, w tym z zielenią izolacyjną, tereny komunikacji (ulice główne, zbiorcze i dojazdowe).

Rysunek 1. Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego obowiązujący na obszarze objętym projektem miejscowego planu (niebieska linia przerywana; źródło: mapy.mojregion.info)

Uzasadnienie do uchwały o przystąpieniu do sporządzenia przedmiotowego miejscowego planu powołuje się na przeprowadzoną analizę w sprawie aktualności „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Włocławek” oraz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Obecnie na obszarze objętym projektem planu obowiązuje uchwalony wcześniej miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego, o zmianę którego wystąpił inwestor – właściciel około 40% powierzchni przedmiotowego obszaru. Aktualizacja miejscowego planu pozwoli na realizację nowych przedsięwzięć, zgodnie z koncepcją inwestora, co przyczyni się do uporządkowania obszaru i osiągnięcia ładu przestrzennego. W ww. analizie stwierdzono konieczność opracowania miejscowego planu dla wnioskowanych zamierzeń inwestycyjnych wraz z określeniem warunków kształtowania zabudowy i infrastruktury technicznej.

Biorąc pod uwagę uwarunkowania fizyczne, przyrodnicze oraz wynikające z dotychczasowego zagospodarowania przestrzeni, obszar planu został podzielony na tereny funkcjonalno-przestrzenne, charakteryzujące się odmiennymi warunkami, wpływającymi na ich obecne i docelowe przeznaczenie, zagospodarowanie i użytkowanie. Jednostki te są wyraźnie zdefiniowane w strukturze przestrzennej. W granicach projektu miejscowego planu wyznaczono tereny:

- **U/MN** – zabudowa usług nieuciążliwych/zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna;
- **U** – zabudowa usług nieuciążliwych;
- **MN** – zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna;
- **ZP*** – teren zieleni publicznej;
- **KS** – zespoły garaży lub parkingi;
- **KD-G*** – droga główna publiczna;
- **KD-Z*** – droga zbiorcza publiczna;
- **KD-D*** – droga dojazdowa publiczna.

Rozwiązania przyjęte w ocenianym dokumencie

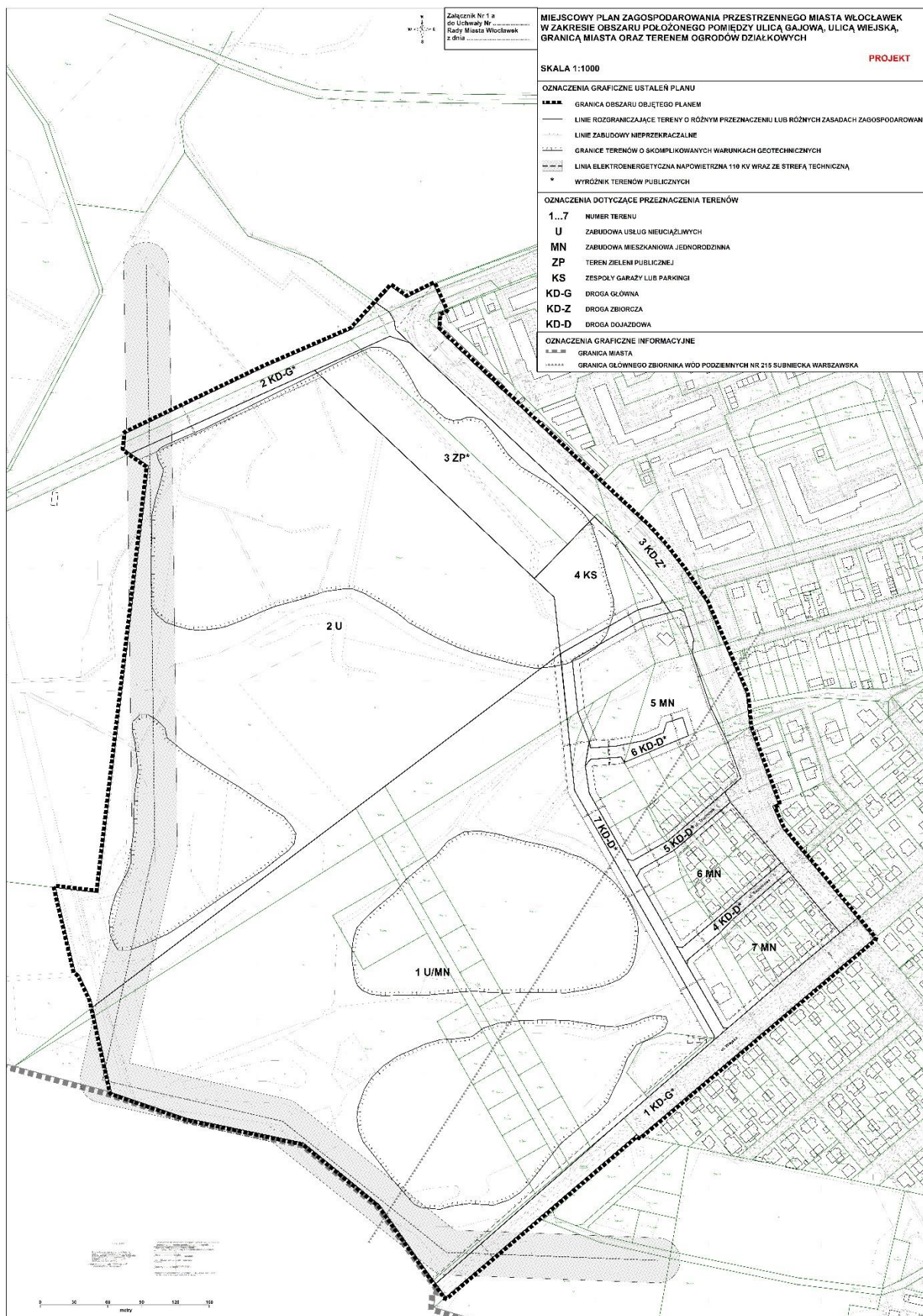
W projektowanym miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego jako funkcję dominującą można wskazać usługi. Występować mogą samodzielnie lub wspólnie z zielenią urządzoną lub zabudową mieszkaniową. W granicach obszaru wyznaczono również tereny komunikacji, dedykowane parkingom lub garażom. Dopełnieniem jest układ komunikacyjny zintegrowany z pozostałą częścią miasta.

Na obszarze objętym projektem planu zakazano lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze i potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, z wyłączeniem niezbędnej infrastruktury technicznej oraz sieci i urządzeń telekomunikacyjnych. Wprowadzono również zakaz lokalizacji prosektorium, obiektów przygotowania i przechowywania zwłok oraz instalacji do spopielenia zwłok.

Dla terenów z zabudową mieszkaniową jednorodziną, zabudową mieszkaniową jednorodziną i usługami nieuciążliwymi, w tym również taką zabudową podlegającą adaptacji, ustalono dodatkowo zakaz nowych funkcji magazynowo-składowych, w tym hurtowni oraz zakaz nowych funkcji usługowych z zakresu obsługi motoryzacji lub remontu środków transportu (stacje paliw, stacje gazu płynnego, lakiernie, blacharnie, warsztaty naprawcze, stacje kontroli pojazdów). Istniejące obiekty tego typu według ustaleń projektu planu podlegać mają adaptacji, z wykluczeniem zwiększenia powierzchni zabudowy lub zwiększenia oddziaływania na środowisko.

Wprowadzono nakaz wyposażenia obiektów budowlanych usług w urządzenia niepowodujące pogorszenia standardów jakości środowiska, w tym w celu ochrony przed drganiami i emisjami oraz eliminacji zagrożeń dla higieny i zdrowia właścicieli i użytkowników nieruchomości położonych na terenach i działkach budowlanych z zabudową mieszkaniową oraz w bezpośrednim sąsiedztwie z terenami, na których zlokalizowana jest taka zabudowa. Nakazano stosować zabezpieczenia akustyczne doprowadzające poziom hałasu do wartości zgodnych z obowiązującymi normami. W zakresie ochrony przed hałasem dodatkowo przypisano poszczególne tereny do grup, dla których w przepisach odrębnych określone zostały dopuszczalne poziomy hałasu.

W związku z położeniem analizowanego obszaru w granicach Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 220 „Pradolina Środkowej Wisły” ustalono, iż wszelkie projektowane inwestycje nie mogą pogorszyć jakości wód zbiornika przeznaczonego do zaopatrzenia ludności w wodę. Uwzględniono również lokalizację części obszaru planu w obrębie nieudokumentowanego Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 215 Subniecka Warszawska.

Rysunek 2. Projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Włocławek w zakresie obszaru położonego pomiędzy ulicą Gajową, ulicą Wiejską, granicą miasta oraz terenem ogrodów działkowych – rysunek w pomniejszeniu

W projekcie zawarto informacje w zakresie warunków wodno-gruntowych. Ustalono, iż obszar objęty planem charakteryzuje stosunkowo płytkie występowanie wód podziemnych. We wschodniej części obszaru poziom wód podziemnych stabilizuje się na około 2 m p.p.t. i zmniejsza się do około 1 m p.p.t. w centrum i na zachodzie. Lokalnie wody gruntowe występują na głębokości mniejszej niż 1 m p.p.t. Są to tereny zagłębień bezodpływowych, np. w północno-wschodniej części obszaru. W związku z tym wyznaczono granice terenów o skomplikowanych warunkach geotechnicznych, dla których zalecono wykonanie szczegółowych badań geologicznych przed przystąpieniem do realizacji zabudowy i odpowiednich zabiegów stabilizujących grunt bądź doboru takiego rodzaju rozwiązań budowlanych, które umożliwią posadowienie zabudowy bez ryzyka nierównomiernego osiadania podłoża.

Projekt planu reguluje zasady ochrony i kształtowania ładu przestrzennego. Wyznaczono zasady kształtowania zabudowy, wskaźniki zagospodarowania terenu, w tym minimalny udział procentowy powierzchni biologicznie czynnej w odniesieniu do powierzchni działki budowlanej (30% na terenach usług i mieszkalnictwa oraz zabudowy mieszkaniowej, 40% na terenie usług z uwagi na dążenie do zachowania w jak największym stopniu zieleni występującej na tym terenie), parametry takie jak wysokość zabudowy i kąt nachylenia połaci dachowych. Dla terenów zieleni ustalono zachowanie i ochronę istniejącego zagospodarowania zielenią z możliwością wzbogacenia o gatunki dobrane do potrzeb rodzimego ekosystemu, a także z możliwością poprowadzenia ścieżek i wprowadzenia obiektów małej architektury. Ustalenia te mają zasadnicze znaczenie w kontekście ochrony walorów krajobrazowych, a także zasobów przyrody.

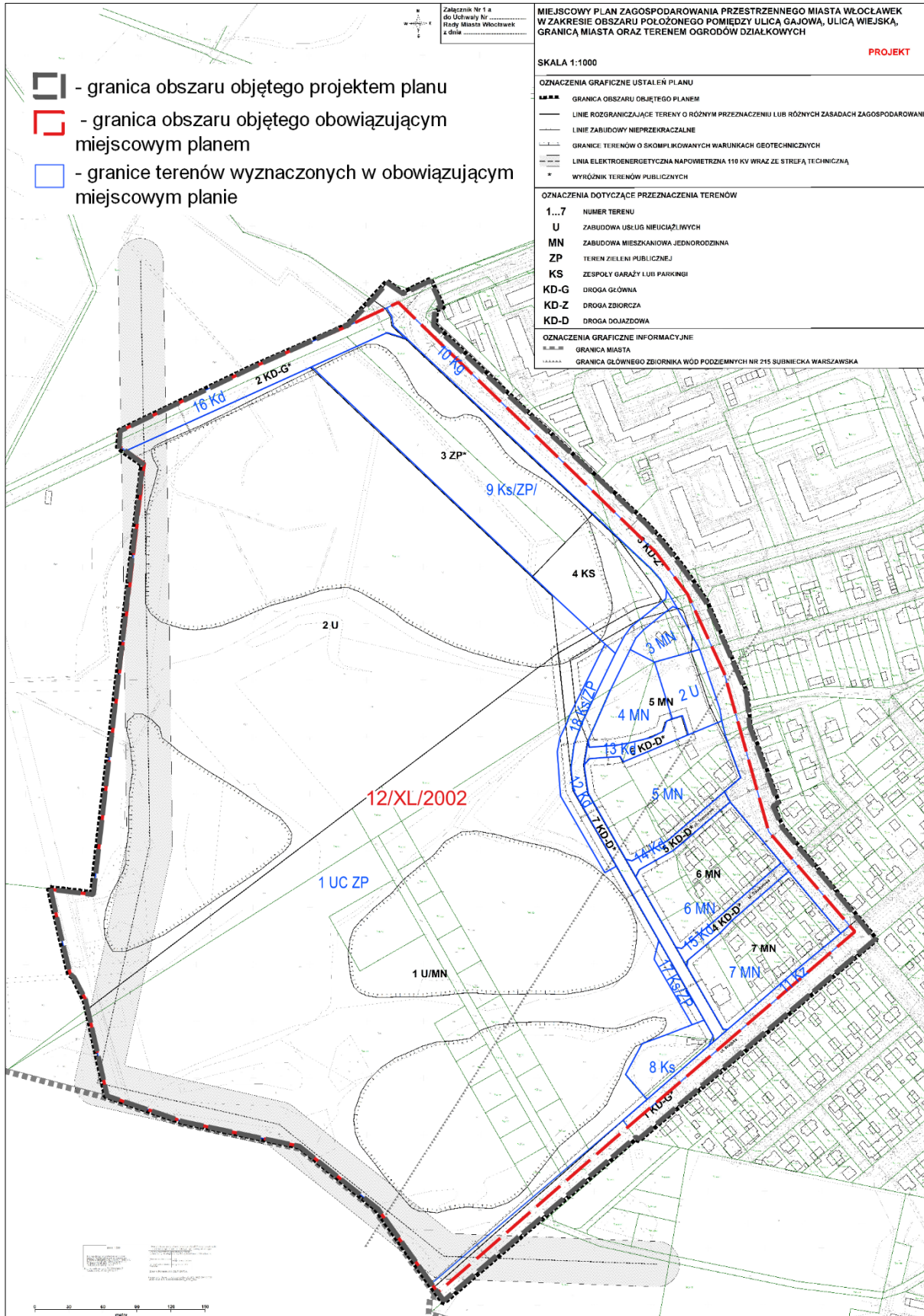
W zakresie infrastruktury technicznej ustalono prowadzenie sieci co do zasady po terenach układu komunikacyjnego. Zaopatrzenie w wodę zostanie zapewnione w oparciu o sieć wodociągową. Ścieki mają być odprowadzane generalnie do sieci kanalizacyjnej. Przewidziano sposób zaopatrzenia w ciepło w oparciu o indywidualne źródła niskoemisyjne i bezemisyjne oraz uwzględniono możliwość podłączenia do sieci ciepłowniczej.

Uregulowano również kwestie w zakresie obsługi komunikacyjnej oraz miejsc postojowych. Określono przepisy dla sieci dróg, przez co zapewniono sprawną komunikację terenów. Ustalono również szczegółowe zasady kształtowania zabudowy dla wyznaczonych terenów, dając wyraz zasadom zrównoważonego rozwoju i nawiązując do walorów estetycznych krajobrazu.

W stosunku do ustaleń obecnie obowiązującego miejscowego planu z 2002 r. projektowany dokument niesie kilka podstawowych zmian, jednak nie wprowadza się znaczących zmian w zakresie podstawowego przeznaczenia terenów. Wyznaczony wcześniej, rozległy teren 1 UC ZP (usługi z zielenią z dopuszczeniem funkcji mieszkaniowej) podzielono na dwa mniejsze tereny – 2 U na północy, gdzie usługom towarzyszyć ma zieleń oraz 1 U/MN na południu, gdzie zachowano możliwość realizowania zabudowy mieszkaniowej. W odniesieniu do terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej z uchwały z 2002 r. generalnie zachowano ich charakter i lokalizację, z drobnymi korektami w zakresie granic oraz układu komunikacyjnego. Tereny 3 MN, 4 MN i 2 U połączono w teren 5 MN. Na wszystkich terenach zabudowy mieszkaniowej, wcześniej i obecnie, dopuszcza się możliwość realizacji usług. Sprawia to, iż projektowany dokument wprowadza podział na zdecydowanie usługową północ (z zielenią) oraz usługowo-mieszkaniowe południe. Teren 9 Ks/ZP z obowiązującego dokumentu podzielono na tereny 3 ZP* oraz 4 KS, dzięki czemu wyraźnie oddzielono tereny zieleni od parkingów/zespołu garaży. Wyznaczony wcześniej teren pętli autobusowej 8 Ks oraz 17 Ks/ZP i 18 Ks/ZP włączono do terenu 1 U/MN. Zmieniono również ustalenia w zakresie drogi ograniczającej obszar od północy – z planowanej wcześniej drogi dojazdowej na projektowaną drogę główną.

W zakresie obsługi terenu w infrastrukturę techniczną porównywane dokumenty nie wykazują znacznych rozbieżności. Można jedynie wskazać, iż projektowany dokument rozszerza katalog możliwych do stosowania rozwiązań dotyczących odprowadzania ścieków o przydomowe oczyszczalnie ścieków. Na terenach mieszkaniowych zmniejszono również udział powierzchni biologicznie czynnej w stosunku do działki budowlanej z 50% na 30%. Projektowany dokument uwzględnia postulaty wnioskodawców oraz aktualne przepisy prawne w zakresie planowania

przestrzennego i ochrony środowiska, dzięki czemu gwarantuje właściwe gospodarowanie terenem.

Rysunek 3. Porównanie ustaleń obecnie obowiązującego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego (niebieskie linie i etykiety) z analizowanym projektem planu (rysunek w podkładzie)

3. OCENA I DEFINICJA PROBLEMÓW ŚRODOWISKOWYCH OBSZARU PLANU

Środowisko przedmiotowego obszaru należy uznać za przekształcone i uzależnione od człowieka. Od rodzaju antropopresji zależy jednak obecne pokrycie terenu, które wykazuje zróżnicowanie. Stan środowiska odpowiada tam głównie uwarunkowaniom terenów otwartych, będącym pod wpływem sukcesji wtórnej lub zadrzewionych, a w mniejszym stopniu uwarunkowaniom typowym dla terenów zabudowanych, miejskich.

Położenie w obrębie terenów zurbanizowanych niesie ze sobą określone konsekwencje dla środowiska jako całości, jaki i jego poszczególnych komponentów. Ze względu na położenie w granicach analizowanego obszaru dróg, jest on narażony na hałas oraz emisję gazów i pyłów do powietrza. Z analizy Mapy akustycznej wynika, że tereny w pobliżu dróg mimo narażenia na hałas, nie należą do terenów, na których oddziaływanie takie byłoby ponadnormatywne. Nie można jednak wykluczyć zwiększenia presji akustycznej na obszar w przyszłości. W związku z tym zalecane jest zwiększenie ochrony akustycznej zabudowy zlokalizowanej bezpośrednio przy ulicach Gajowej i Wiejskiej.

Ruch komunikacyjny, nie pozostaje bez znaczenia również dla jakości powietrza. Największy wpływ może mieć tutaj pętla autobusowa przy ulicy Wiejskiej. Na stan aerosanitarny oddziałuje też rozmieszczenie na analizowanym obszarze zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, a także jej obecność w bezpośrednim sąsiedztwie obszaru. Uwarunkowania takie mają wpływ na rozwój zjawiska emisji niskiej, którą należy w możliwie największym stopniu ograniczać.

Biorąc pod uwagę występowanie terenów niezabudowanych, największym problemem jest obecnie pas pomiędzy terenami ogrodzonymi, a zabudową mieszkaniową. Obecnie stanowią czynnik mogący wpływać na degradację krajobrazu. Powierzchnia terenu jest tam niewyrównana, na całym terenie rozproszone są odpady. W granicach obszaru wskazać można występowanie terenów otwartych, nieużytkowanych. Biorąc pod uwagę zagospodarowanie w otoczeniu w postaci zabudowy oraz potencjalnych terenów rozwojowych, wskazane byłoby ich uporządkowanie i zagospodarowanie w kierunku nawiązującym do funkcji występujących obecnie na obszarze oraz zastosowanie rozwiązań nieobciążających nadmiernie środowiska wodno-gruntowego, w kontekście przepuszczalnych właściwości podłoża.

Większość obszaru objętego opracowaniem charakteryzują warunki geotechniczne stanowiące utrudnienia dla budownictwa, na co wpływa głównie potencjalna obecność gruntów nienośnych, z tym nasypów niekontrolowanych, a także podwyższonego zwierciadła wód podziemnych. Dla takich terenów zaleca się wykonanie szczegółowych badań geologicznych przed przystąpieniem do realizacji zabudowy i odpowiednich zabiegów stabilizujących grunt bądź doboru takiego rodzaju rozwiązań budowlanych, które umożliwią posadowienie zabudowy bez ryzyka nierównomiernego osiadania podłoża.

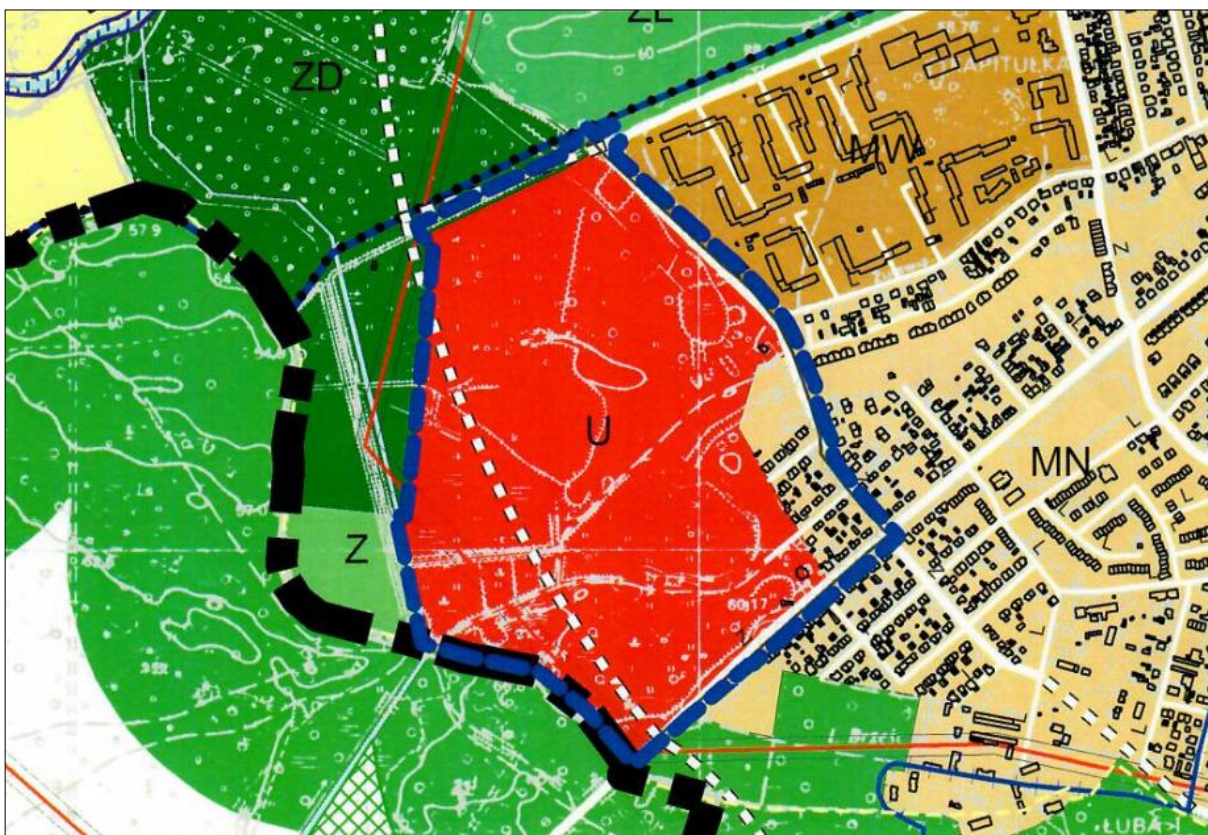
4. CELE OKREŚLONE W INNYCH DOKUMENTACH DOTYCZĄCYCH OBSZARU MIEJSCOWEGO PLANU

Ustalenia Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Włocławek

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Włocławek, zostało uchwalone uchwałą nr 103/XI/2007 Rady Miasta Włocławek z dnia 29 października 2007 r. W ww. Studium przedmiotowy obszar znajduje się w obrębie jednostki strukturalnej Południe. Jest to teren zabudowy mieszkaniowej. Dominuje tam zabudowa wielorodzinna z niewielkimi uzupełnieniami zabudowy jednorodzinnej szeregowej i wolnostojącej. Jednostkę Południe charakteryzuje pełny dostęp do usług podstawowych oświaty, zdrowia, handlu i gastronomii. Południe jest dobrze skomunikowane z pozostałą częścią miasta. W części Studium dotyczącej kierunków inwestycyjnych i wskaźników zagospodarowania oraz użytkowania terenów wskazano

rejon ulicy Gajowej – położony u zbiegu ul. Kapitulnej i Gajowej w bezpośrednim sąsiedztwie osiedla mieszkaniowej Południe, jako teren inwestycyjny rozwoju działalności usługowej.

W granicach obszaru objętego opracowaniem wyznaczono następujące tereny i obszary funkcjonalne: U – obszary usługowe, MN – obszary mieszkalnictwa z dominującym budownictwem jednorodzinnym, ZD – ogrody działkowe, Z – tereny zieleni.

Rysunek 4. Fragment pomniejszonej mapy „Kierunki rozwoju” obowiązującego Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Włocławek (niebieska przerywana linia oznacza granicę obszaru objętego projektem planu, oznaczenia obszarów w tekście)

5. OPIS I OCENA STANU ŚRODOWISKA OBSZARU PLANU

5.1. Położenie obszaru opracowania

Obszar objęty projektem planu znajduje się we Włocławku i zajmuje powierzchnię około 38 ha. W całości zlokalizowany jest w centralno-zachodniej części miasta, na lewym brzegu Wisły, w obrębie jednostki strukturalnej Południe. Biorąc pod uwagę najnowszą regionalizację fizycznogeograficzną (Solon, Borzyszkowski i in., 2019), przedmiotowy obszar znajduje się w zachodniej części mezoregionu Kotlina Płocka (315.36), należącego do makroregionu Pradolina Toruńsko-Eberswaldzka (315.3).

Na północy granica obszaru opracowania przebiega za drogą gruntową do skrzyżowania z ulicą Gajową na zachodzie. Dalej prowadzi ulicą Gajową (północny wschód i wschód) i ulicą Wiejską (południowy wschód, południe), po czym przebiega zgodnie z granicą administracyjną miasta Włocławek, a następnie za terenami ogrodów działkowych dociera ponownie do drogi gruntowej na północy obszaru.

Rysunek 5. Ortofotomapa przedstawiająca obszar objęty projektem planu (czerwona linia przerywana, źródło: geoportal.gov.pl)

Analizowany obszar stanowią w większości tereny niezabudowane, niezagospodarowane. Ze względu na obecny stan pokrycia terenu można wyróżnić trzy główne grupy. Pierwszą stanowią tereny zadrzewione na północy obszaru, drugą tereny otwarte ze stawem w części zachodniej (tereny są ogrodzone) oraz niewielki fragment z terenami zabudowanymi. Jest to przedłużenie osiedla zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, zlokalizowanej poza granicami przedmiotowego obszaru. Do obszaru analizy należą tereny z budynkami mieszkaniowymi między ulicą Wiejską i Gajową, przy ulicach Trzciniowej i Szuwarowej. Nieco dalej na północ w okolicach skrzyżowania ulicy Gajowej z Żurawią zlokalizowany jest jeden budynek mieszkalny, nieco starszy, a także zespół blaszanych garaży. Poza tymi terenami, względnie uporządkowanymi i wykazującymi spójność funkcjonalno-przestrzenną, obszar objęty opracowaniem ma charakter nieustabilizowany i chaotyczny. Dzieje się tak ze względu na fakt, iż występują tam grunty o niekorzystnych parametrach geotechnicznych oraz skomplikowanych warunkach wodnych. Dawniej obszar ten w całości pozostawał otwarty i w większości wolny od roślinności. Na skutek zamierzeń inwestycyjnych dochodziło do wyrównywania terenu, nawożenia mas ziemnych, zasypywania nierówności i regulowania stosunków wodnych. W północnej części znajdują się rowy odwadniające, natomiast na południu wspomniany staw. Tereny na północy od kilkunastu lat pozostają bez większej ingerencji, dzięki czemu warunki środowiskowe zostały względnie ustabilizowane i występuje tam roślinność wysoka – zespół zadrzewień liściastych. Na południu z kolei z przerwami dochodzi do przekształceń w obrębie wierzchniej warstwy gleby, w związku z czym roślinność nie ma charakteru stałego, występują tam raczej zbiorowiska inicjalne, przystosowane do zmiennych i w większości niesprzyjających warunków siedliskowych.

5.2. Klimat i zjawiska atmosferyczne

Według regionalizacji klimatycznej Wosia (1999) przedmiotowy obszar znajduje się w granicach regionu XVII – Środkowopolskiego, dla którego znamienne jest występowanie dni dość mroźnych z dużym zachmurzeniem i opadem. Ogólniej teren opracowania zaliczyć można do rejonu klimatycznego Wielkich Dolin, dla którego charakterystyczna jest wysoka przejściowość, w porównaniu do reszty kraju. Warunki pogodowe kształtowane są tu przez masy powietrza napływające z głębi Eurazji oraz w mniejszym stopniu znad Atlantyku.

Istotne znaczenie dla warunków zagospodarowania terenu ma rodzaj lokalnego topoklimatu, który jest pochodną najważniejszych części składowych środowiska, takich jak: morfologia terenu, która decyduje o jego ekspozycji, rodzaj pokrycia terenu, obecność wód powierzchniowych, rodzaj gruntów budujących podłoże budowlane oraz głębokość zalegania wód gruntowych, które wspólnie wpływają na poziom wilgotności. W granicach przedmiotowego obszaru wskazać można na występowanie następujących rodzajów topoklimatów:

- topoklimat terenów płytkiego występowania zwierciadła wód podziemnych oraz wód powierzchniowych – promieniowanie cieplne dostarczone powierzchni terenu przekształcane jest w ciepło parowania, co obniża wartość bilansu energetycznego obszaru w stosunku do terenów o normalnej wilgotności powierzchni terenu;
- tereny zieleni miejskiej i tereny leśne – równoważą bilans cieplny, utrzymują dłuższy czas średnią wilgotność powietrza, obniżają prędkości wiatrów oraz wzbogacają atmosferę w tlen; Na jakość powietrza korzystnie wpływają lasy otaczające Włocławek. Obszary te cechują się wysokimi zdolnościami regeneracyjnymi. Powietrze przepływając ponad obszarami leśnymi ulega oczyszczeniu z substancji pochodzenia antropogenicznego, zostaje wzbogacone w tlen i aerozole. Las łagodzi stany ekstremalne pogody, obniża prędkość przepływu mas powietrza w stosunku do terenów otwartych. Niekiedy niesie znaczne ilości pyłków drzew, co może być uciążliwe dla alergików; generalnie wpływ lasów na stan atmosfery ocenia się korzystnie;
- tereny zabudowy niskiej – powodują zaostrenie topoklimatu poprzez słabe zdolności akumulacji ciepła i szybkie wypromieniowanie; budynki i ulice tworzą sieć kanałów powietrznych, w których wiatry mogą osiągać wysokie prędkości; jednocześnie w ich obszarze występują liczne punktowe źródła emisji substancji do powietrza oraz zanieczyszczenia komunikacyjne.

Wskazane czynniki w naturalny sposób silniej oddziałują na topoklimat w miarę zbliżania się do nich. Ogólne warunki topoklimatyczne obszaru można uznać za korzystne. Na obszarze występuje niewiele budynków mieszkalnych, w większości jest on niezagospodarowany, a korzystny wpływ na warunki aerosanitarne mają zadrzewienia i tereny leśne.

5.3. Rzeźba terenu

Analizowana część miasta Włocławek zlokalizowana jest na lewym brzegu Wisły, w obrębie systemu teras Pradoliny Toruńsko-Eberswaldzkiej. Geneza obszaru związana jest z działalnością wód glacialnych i glaciofluwialnych zlodowacenia północnopolskiego oraz późniejszych procesów fluwialnych. Obszar opracowania jest fragmentem równiny aluwialnej terasy erozyjno-akumulacyjnej Wisły w obrębie Kotliny Płockiej.

Pierwotnie obszar objęty projektem miejscowego planu stanowiły tereny delikatnie pofalowane, z licznymi nierównościami. W południowej części występowały liczne obniżenia, w tym zagłębienia bezodpływowe wypełnione wodą. Deniwelacje w ich obrębie wynosiły zazwyczaj do 1,5-2 m, często ograniczone były ostrymi krawędziami. Z biegiem czasu i pojawieniem koncepcji zainwestowania obszaru, tereny te poddany zostały regulacji i stopniowemu wyrównywaniu. Nierówności zlikwidowane zostały w południowej części obszaru, natomiast nadal występują w centralno-wschodniej i północnej części.

Nie mniej, dawniej i obecnie, tereny wykazywały nachylenie w kierunku północnym/północno-zachodnim. Aktualnie przy południowej granicy obszaru projektu planu tereny położone są na wysokości około 60-61 m n.p.m., w rejonie stawu w zachodniej części obszaru osiągają już około 53-54 m n.p.m. Południowo-wschodnie obrzeża, gdzie zlokalizowana jest zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna tereny położone są wyżej – około 58 m n.p.m., jest tak również w przypadku pasa terenów w ciągu ulicy Gajowej, prowadzonej na nasypie. Północne obrzeża analizowanego obszaru położone są najniżej, około 51-53 m n.p.m. na terenach leśnych i do 55 m n.p.m. w rejonie drogi (ul. Gajowa). Poza granicami obszaru tereny położone są wyżej, co również wskazuje na fakt, iż analizowany obszar położony jest w obrębie obniżenia na stopniu terasowym. W północnej części obszaru zaznacza się również niewielkie wyniesienie, położone nieco wyżej od terenów zadrzewionych na północnym-wschodzie położonych w obniżeniu – obniżenie to zaznacza się wyraźnie za terenami, na których zlokalizowane są garaże oraz bezpośrednio za drogą (ulica Gajowa).

Średni spadek dla całego obszaru wynosi niespełna 1%. W części północnej, zadrzewionej, jest to około 0,3%, południowej i zachodniej, niezagospodarowanej – około 1,35%, natomiast w zabudowanej 0,1%. W związku z tym nie występują tam warunki morfometryczne, które uniemożliwiałyby realizację zamierzeń budowlanych czy też skutkowały możliwością uruchomienia ruchów masowych, jakimi są np. osuwiska. Należy jednak brać pod uwagę lokalne warunki geologiczne. Obecnie, w rejonie niektórych obniżen, m.in. za pętlą autobusową występują obniżenia o dosyć ostrych krawędziach, lecz są to formy antropogeniczne, umocnione w celu realizacji inwestycji, w tym wypadku infrastruktury drogowej. W centralno-wschodniej części, gdzie występują nierówności terenu, spadek może jednak przekraczać 10%.

Cały obszar objęty opracowaniem poddawany był silnym przekształceniom antropogenicznym. Na jego wschodnich obrzeżach związane jest to z poprowadzeniem infrastruktury, w tym dróg i pętli autobusowej, a także niwelacji pod zabudowę. Ponadto południowo-zachodnia część nadal podlega przekształceniom, rzędna terenu ulega zmianom poprzez nawożenie materiału, mas ziemnych w celu wyrównania powierzchni.

5.4. Budowa geologiczna

Utwory powierzchniowe w obszarze opracowania reprezentowane są przez osady plejstocenu i holocenu (czwartorzęd). Terasę pradoliną budują różnoziarniste piaski i żwiry genezy glacialnej i fuwioglacjalnej. Lokalnie towarzyszą im otoczaki, głązy (bruk). Są to utwory związane ze zlodowaczeniem wisty.

Wymienione wyżej osady plejstocenijskie przykrywa warstwa nasypów o zróżnicowanej miąższości oraz budowie geologicznej, od gruntów niespoistych po grunty spoiste. Szczególnie miąższa warstwa nasypów występuje na południu obszaru (tereny ogrodzone). Doszło tam do wypełnienia obniżen bezodpływowych, materiałem allochtonicznym, przywiezionym spoza obszaru objętego projektem planu, ale też materiałem wybranym z terenów przy zachodniej granicy, gdzie utworzono staw. W ten sposób na powierzchni znalazły się piaski ze żwirami, wierzchnia warstwa tamtejszej gleby, ale też gytia, występująca pod zbiornikami bezodpływowymi.

Aktualna miąższość warstwy nasypów nie jest znana, lecz szacuje się, że może osiągać kilka metrów w miejscach, gdzie występowały największe obniżenia. Nie jest też znana dokładna budowa tych formacji i proporcje wskazanych wcześniej utworów budujących nasyp, dlatego też przed przystąpieniem do jakichkolwiek prac budowlanych wskazane jest przeprowadzenie sondowań, zbadanie budowy geologicznej i właściwości geotechnicznych gruntu. W rejonie obszaru opracowania można wyróżnić wstępnie dwa rejon, w obrębie których występować mogą niekorzystne warunki geologiczno-inżynierskie:

- północna część obszaru – obniżenie na północnym-wschodzie, w którym występują siedliska podmokłe, co wskazuje na występowanie wysokiego poziomu wód podziemnych, a także utworów organicznych, jakimi są torfy. Utwory te powodują utrudnienia w budownictwie, należą do gruntów nienośnych;

- południowa/centralna część obszaru – wypełnione nasypami obniżenia bezodpływowe, dawniej wypełnione wodą – obecne w ich obrębie utwory organiczne mogły zostać częściowo wybrane lub przykryte, ponadto nawiezione zostały gytie, również wykazujące niekorzystne właściwości geotechniczne.

Warstwę osadów podczwartorzędowych stanowią iły warwowe. Kompleks osadów plioceńskich o średniej miąższości 10 m, obejmuje zróżnicowane litologicznie utwory od iłów, iłów pylastych, glin pylastych po drobne piaski czy pyły. Utwory miocenu zalegające głębiej to głównie piaski, mułki i iły z przewarstwieniami węgla brunatnego. Poniżej utworów trzeciorzędowych występują osady kredy dolnej w postaci piasków i iłów.

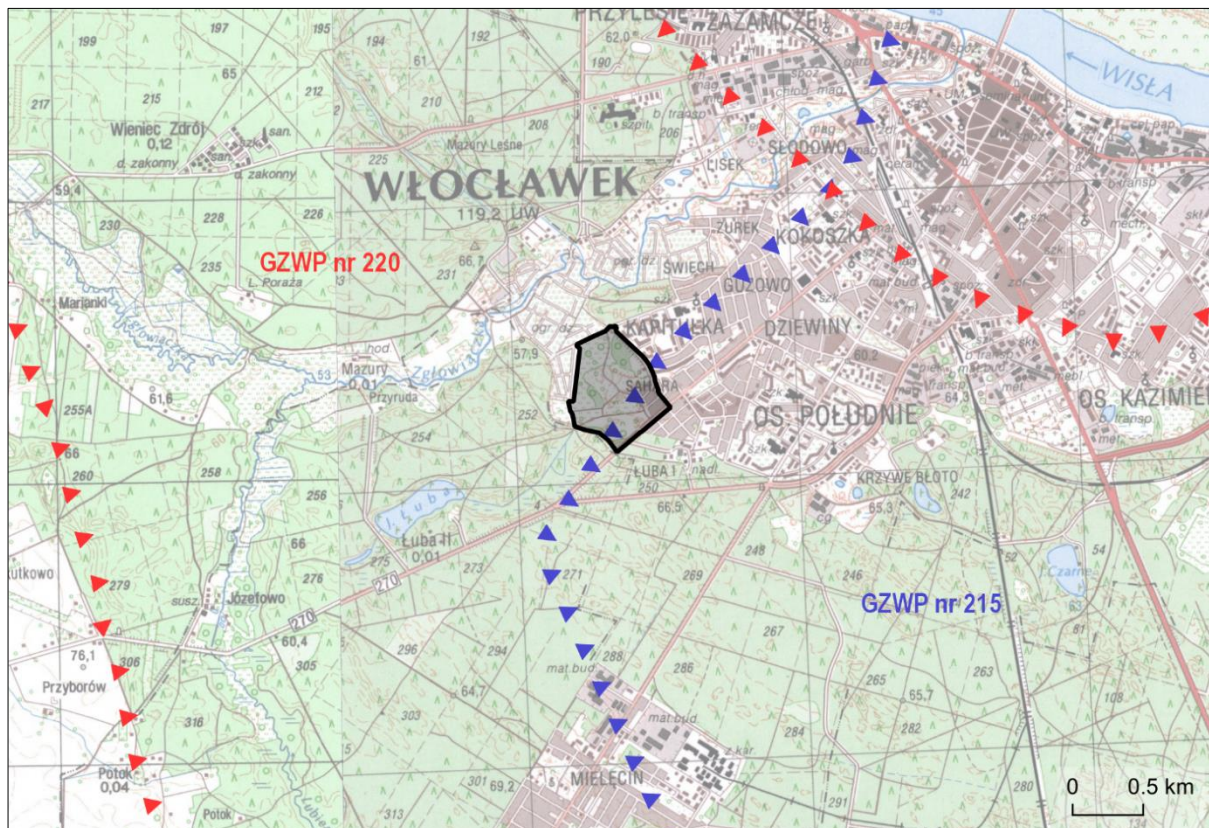
Budowa geologiczna analizowanego obszaru wykazuje liczne przekształcenia, wynikające z przykrywania wierzchniej warstwy gleby nasypami. Najwięcej tego typu zmian zaszło na południu obszaru, a także na wschodzie, gdzie poprowadzono drogę, również na nasypie, a także zlokalizowano zabudowę (ul. Trzcinowa, Szuwarowa). Mniej przekształceń w tym zakresie wykazują północne obrzeża obszaru, choć również tam nie występują zadowalające warunki geotechniczne. Niewielkie wyniesienie zbudowane jest z piasków, w tym drobnoziarnistych, natomiast na wschód od niego, w obniżeniu występują również utwory biogeniczne.

W związku z przedstawionymi warunkami geologicznymi obszaru zaleca się przeprowadzenie szczegółowych badań geologicznych pod nowoprojektowane obiekty inżynierskie – drogi, budynki itp. Szczególnie ważne jest rozpoznanie podłoża w obrębie wymienionych wyżej terenów o skomplikowanej budowie geologicznej, wynikającej z obecności nasypów i gruntów organicznych.

5.5. Wody podziemne

Zgodnie z podziałem Polski na 172 jednolite części wód podziemnych, analizowany obszar należy do JCWPd nr 47 (PLGW200047). Dodatkowo przedmiotowe tereny znajdują się częściowo w granicach Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 215 Subniecka Warszawska oraz w całości w granicach Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 220 Pradolina rzeki Śródkowa Wisła (Włocławek - Płock). Zasoby wód GZWP nr 215 występują w utworach mioceńskich – drobno- i średnioziarnistych piaskach, w których spotykany jest pył węgla brunatnego oraz w piaskach mułkowatych i mułkach piaszczystych. Głębokość występowania warstw wodonośnych jest zróżnicowana i wynosi od 20 do 140 m. Wody zbiornika pozostają lokalnie w kontakcie hydraulicznym z osadami poziomu czwartorzędowego i biorą udział w jego zasilaniu. Ponadto łączą się z nimi wody z utworów oligoceńskich. Miąższość osadów piaszczystych miocenu sięga kilkudziesięciu metrów. Osady te są na znacznym obszarze izolowane, jednak poprzez doliny kopalne możliwy jest ich kontakt z wodami z utworów czwartorzędowych.

GZWP nr 220 jest natomiast zbiornikiem czwartorzędowym. Warstwy wodonośne znajdują się w ośrodku porowym - w utworach piaszczysto-żwirowych genezy glacialnej, fluwioglacjalnej i fluwialnej. Dolina Wisły jest formą erozyjną, wypełnioną osadami piaszczystymi, w których pojawiają się kry glin i iłów. Zwierciadło wód podziemnych ma charakter swobodny. Głębokość średnia zalegania wód wynosi 60 m. Jest to wielkość zmienna w przestrzeni, najmniejsza związana jest z dolinami rzek. Zwierciadło wód podziemnych ma charakter swobodny. Zbiornik zasilany jest wodami opadowymi. Warunki geologiczne terenów w obrębie GZWP nr 220 nie zapewniają dostatecznej izolacji od powierzchni terenu. W związku z powyższym wody zbiornika odznaczają się niską odpornością na zanieczyszczenia.

Rysunek 6. Położenie obszaru objętego projektem planu (czarny obrys z wypełnieniem) względem głównych zbiorników wód podziemnych (źródło: geoportal.gov.pl; dane Państwowego Instytutu Geologicznego)

Obszar opracowania charakteryzuje stosunkowo płytkie występowanie wód podziemnych. Pierwszy poziom wód podziemnych we wschodniej części obszaru stabilizuje się na około 2 m p.p.t. i zmniejsza się do około 1 m p.p.t. w centrum i na zachodzie. Lokalnie wody gruntowe występują na głębokości mniejszej niż 1 m p.p.t. Są to tereny zagłębień bezodpływowych, np. w północno-wschodniej części analizowanego obszaru. Spływ podziemny odbywa się w kierunku zachodnim/północno-zachodnim. Bazą drenażu dla omawianych terenów jest rów melioracyjny przebiegający za zachodnią granicą obszaru, odprowadzający wody do Zgłowiączki (dopływ Wisły).

Należy dodać, iż środowisko gruntowo-wodne obszaru poddane zostało przekształceniom. W związku z tym stosunki wodne ulegały zmianom, o czym świadczy m.in. prowadzenie prac zmierzających do likwidacji terenów podmokłych. Mimo to, na terenach takich może się zaznaczać wysoki poziom wód podziemnych, a dodatkowo w innych lokalnych obniżeniach terenu w okresie roztopów czy wzmożonych opadów może dochodzić do podwyższenia zwierciadła wód podziemnych i ich czasowego stagnowania na powierzchni terenu.

Na analizowanym obszarze nie występują ujęcia wód podziemnych. Nie znajduje się on również w granicach stref ochrony pośredniej ujęć z obszaru Włocławka.

5.6. Wody powierzchniowe

Zgodnie z danymi Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej przedmiotowy obszar leży w granicach Jednolitej Części Wód Powierzchniowych Zgłowiączka od Lubienki do ujścia (RW2000202789). Zgłowiączka znajduje się poza granicami obszaru projektu planu.

Występujące na danym obszarze wody powierzchniowe mają w głównej mierze charakter antropogeniczny, przekształcony. Obecnie największym zbiornikiem wód powierzchniowych jest staw o powierzchni około 1,8 ha, zlokalizowany na zachodzie obszaru. Jest to obiekt sztuczny, powstały kilka lat temu. W południowej i centralnej części obszaru opracowania występują tereny płytkiego zalegania wód podziemnych, często podmokłych. W obniżeniach terenu dochodziło do stagnowania wody, występowały tam tereny podmokłe, a także zagłębienia bezodpływowe

wypełnione wodą, m.in. na południu. W miarę prowadzonych prac niwelacyjnych zlikwidowano istniejące zagłębienia i zrealizowano staw. W ten sposób względnie ustabilizowano stosunki wodne w tej części obszaru, lecz lokalnie wody podziemne nadal występują poniżej 1 m od powierzchni terenu.

W północnej, zadrzewionej części analizowanego obszaru, znajduje się rów melioracyjny. Zbiera on nadmiar wód w tym rejonie, jednak mimo to poziom wód podziemnych jest wysoki, a tereny okresowo podmokłe.

Dane Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej pozwalają stwierdzić, iż obszar objęty projektem planu znajduje się poza obszarami szczególnego zagrożenia powodzią.

5.7. Walory przyrodnicze

Środowisko obszaru objętego projektem planu pozostaje pod wpływem antropopresji, wynikającej z położenia w zasięgu oddziaływania terenów zurbanizowanych. Naturalnie uwarunkowania środowiskowe uległy silnym przekształceniom, w wyniku czego pierwotnie wykształcone siedliska ustąpiły roślinności zaplanowanej, towarzyszącej człowiekowi lub rozwijającej się samoistnie, w sposób niekontrolowany na terenach niezagospodarowanych.

Obecnie wskazać można trzy główne rejony, które różnią się charakterem czy składem gatunkowym flory. Pierwszym są tereny przy południowo-wschodniej granicy obszaru planu, gdzie występuje fragment osiedla zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej. Roślinność ogranicza się tam do form zaplanowanych, w pełni uzależnionych od człowieka, również w przypadku pasów terenu przylegających do dróg. Są to na ogół rośliny ozdobne, trawniki lub drzewa, wymagające zabiegów pielęgnacyjnych. Roślinność taka pełni w mieście funkcje estetyczne, izolacyjne, ale też ekologiczne. Przy zabudowie mieszkaniowej spotykane są różne gatunki roślinności ozdobnej, żywopłoty, drzewa i krzewy zimozielone.

Drugim rejonem, o odmiennym charakterze, jest północna część obszaru opracowania. Wydaje się on należeć do terenów o mniejszej ingerencji antropogenicznej. Znaczna część, na północnym wschodzie i północnym zachodzie znajduje się w obniżeniu terenowym, które jest okresowo podmokłe. Dzięki stagnowaniu wody utrzymuje się tam roślinność hydrofilna, szuwały, towarzyszące zbiornikom wodnym. Dominują tam jednak drzewa, głównie topola osika *Populus tremula* i brzoza brodawkowata *Betula pendula*. Zadrzewienia te osłaniają niewielkie wyniesienie, które tworzy na północy obszaru enklawę terenów bez zwartej pokrywy roślinnej. Są to tereny piaszczyste, na których nie zdołała wykształcić się nawet pokrywa inicjalna, jednak z powodzeniem radzą sobie sosny *Pinus*, dosyć licznie występujące w tym rejonie.

Do trzeciej grupy należą tereny w centralnej i południowej części obszaru projektu planu, otoczone ogrodzeniem. W pobliżu stawu rozwijają się gatunki związane ze środowiskiem wodnym, lecz na pozostałym terenie roślinność ma charakter zmienny i przejściowy. Aktualnie część terenów pokrywa roślinność typowa dla terenów niezagospodarowanych, trawy, roślinność ruderalna, natomiast znaczna powierzchnia pozbawiona jest szaty roślinnej. Jest to efekt prowadzonych prac niwelacyjnych. Tereny podlegają wyrównywaniu, nawożone są nowe masy ziemne, wskutek czego roślinność, która do tej pory zdążyła wyrosnąć na tym terenie zostaje przykryta warstwą nasypów lub też jest rozjeżdżana przez sprzęt budowlany. Są to trudne warunki do stabilnego rozwoju roślinności. Obszary zmienionych przez człowieka siedlisk, tak jak te, poddane wielokierunkowej antropopresji, często są układami nieustabilizowanymi, podlegającymi ciągłym przemianom sukcesyjnym. Podobne pod tym względem uwarunkowania występują w pasie między terenami zabudowanymi i ogrodzonymi. Tereny przecinają liczne ścieżki, jest to miejsce, do którego mieszkańcy pobliskich osiedli udają się na spacer z zwierzętami domowymi. Na terenach tych występują zbiorowiska antropogeniczne, w tym roślinność ruderalna, której najpospolitszymi przedstawicielami są: chaber łąkowy *Centaurea jacea*, cykorja podróżnik *Cichorium inybus*, bylica pospolita *Artemisia vulgaris*, koniczyna biała *Trifolium repens*, szczaw zwyczajny *Rumex acetosa*, żmijowiec lekarski *Echium vulgare*, krwawnik pospolity *Achillea millefolium*, mniszek lekarski

Taraxacum officinale, babka zwyczajna *Plantago major*, ostrożeń polny *Cirsium arvense*, mlecz polny *Sonchus arvensis*, mak polny *Papaver rhoeas*, rdest ptasi *Polygonum aviculare*, komosa biała *Chenopodium album*, tasznik pospolity *Capsella bursa-pastoris*, szarłat szorstki *Amaranthus retroflexus*, pokrzywa żegawka *Urtica urens*, pokrzywa zwyczajna *Urtica dioica*, powój polny *Convolvulus arvensis*, trawy różnych gatunków, pyleniec biały *Berteroa incana*, wiesiołek *Oenothera*, babka lancetowata *Plantago lanceolata*, babka szerokolistna *Plantago maior*, dziewanna wielkokwiatowa *Verbascum densiflorum*, lepnica rozdęta *Silene vulgaris*, wrotycz pospolity *Tanacetum vulgare*, łoboda rozłożysta *Atriplex patula*, bodziszek cuchnący *Geranium robertianum*, wyka ptasia *Vicia cracca*, bniec biały *Melandrium album*, nawłóć pospolita *Solidago virgaurea*, żółtlica włochata *Galinsoga ciliata*, skrzyp łąkowy *Equisetum Pratense*, przytulia właściwa *Galium aparine*.

Ze względu na położenie w zasięgu terenów poddanych antropopresji – występowanie zabudowy oraz ciągów komunikacyjnych, warunki do bytowania zwierząt są znacznie ograniczone. Na wschodzie i południu ograniczony jest drogami, na wschodzie znajduje się również zabudowa. Obszar sąsiaduje z terenami leśnymi częściowo na południu/południowym zachodzie, jednak migracja jest ograniczona ze względu na ogrodzenie terenu. W związku z tym w południowej i wschodniej części obszaru fauna reprezentowana jest głównie przez ptactwo przystosowane do warunków miejskich: sierpówka *Sreptopelia decaocto*, grzywacz *Columba palumbus*, gołąb miejski *Columba livia f.urbana*, szpak pospolity *Sturnus vulgaris*, wróbel domowy *Passer domesticus*, kawka *Corvus monedula*, piecuszek *Phylloscopus torchilus*, kos zwyczajny *Turdus merula*, sikora bogatka *Parus major*, sójka *Garrus glandarius*, kopciuszek *Phoenicurus ochruros*, koszka zwyczajna *Gallinula chloropus*, sroka *Pica pica*, pliszka siwa *Motacilla alba*, mazurek *Passer montanus*, wróbel *Passer domesticus*, jerzyk *Apus apus*.

Inaczej wygląda sytuacja na północy obszaru, ponieważ fragment granicy przylega do płata terenów leśnych. W związku z tym istnieje możliwość migracji niewielkich ssaków, gryzoni między tymi terenami. Należy jednak wykluczyć bytowanie większej zwierzyny, ze względu na warunki miejskie. Ślady, należące do mniejszych zwierząt i wydeptane przez nie wąskie ścieżki zidentyfikowano w północnej części obszaru, m.in. w rejonie podmokłości, na skraju terenów zadrzewionych, podczas przeprowadzonej w pierwszych dniach grudnia 2019 r. wizji terenowej. Ponadto na jednej z sosen wewnątrz obszaru obserwowano dzięcioła dużego *Dendrocopos major*, który objęty jest ścisłą ochroną gatunkową. Nie ustalono natomiast czy zajmuje on gniazdo na jednym z drzew znajdujących się w granicach analizowanego obszaru. Sądząc po krótkotrwałym pobycie, najprawdopodobniej żeruje on w okolicy, a gniazduje na podmiejskich terenach leśnych.

5.8. Obiekty kultury materialnej

Na analizowanym obszarze nie występują zabytki nieruchome podlegające ochronie na podstawie miejscowego planu czy wpisane do Gminnej Ewidencji Zabytków i Wojewódzkiej Ewidencji Zabytków. Nie stwierdzono również występowania stref ochrony konserwatorskiej i archeologicznej.

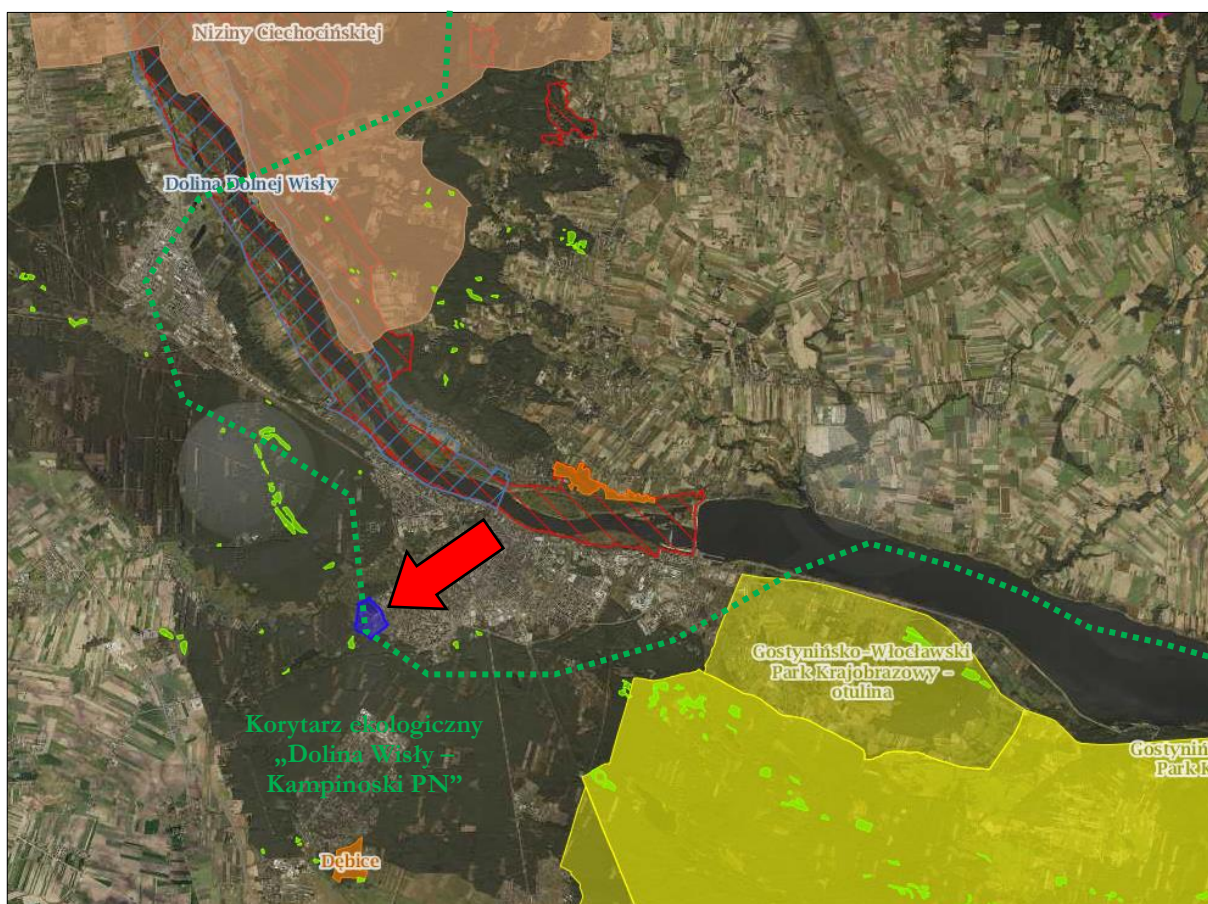
6. ZAGOSPODAROWANIE PRZESTRZENNE I OCHRONA ZASOBÓW PRZYRODY

6.1. Ochrona prawna zasobów przyrodniczych i walorów krajobrazowych przed antropopresją

Na analizowanym obszarze nie występują obiekty i obszary chronione. W najbliższym jego otoczeniu znajdują się:

- Rezerwat Dębice – około 4,3 km na S;
- Rezerwat Kulin – około 4,8 km na N;
- Gostynińsko-Włocławski Park Krajobrazowy – około 5,4 km na E;
- otulina Gostynińsko-Włocławskiego Parku Krajobrazowego – około 5,6 km na E;
- Obszar Chronionego Krajobrazu Niziny Ciechocińskiej – około 5,3 km na N;
- Obszar Natura 2000 Dolina Dolnej Wisły PLB040003 – około 2,7 km na N;
- Obszar Natura 2000 Włocławska Dolina Wisły PLH040039 – około 2,8 km na N;
- użytki ekologiczne – najbliższy około 0,1 km na SW (bagnó).

Przedmiotowy obszar znajduje się w zasięgu korytarza ekologicznego, wyznaczonego przez Instytut Biologii Ssaków PAN „Dolina Wisły – Kampinoski PN”, który na północ od miasta łączy się m.in. z korytarzem „Wschodnia Dolina Noteci”. Ze względu na zasięg, można zaliczyć je do korytarzy o zasięgu ponadregionalnym, o szczególnym znaczeniu migracyjnym dla ornitofauny, a także ssaków. Zachowanie korytarza ekologicznego jest szczególnie ważne w kontekście wymiany gatunkowej, przez co przyczyniają się do zachowania różnorodności biologicznej kraju.

Rysunek 7. Obszar objęty projektem planu (kolor niebieski wskazany strzałką) na tle form ochrony przyrody (zielonym kolorem oznaczono użytki ekologiczne; źródło: Geoserwis GDOŚ; geoportal.gov.pl)

Położenie analizowanego terenu w obrębie systemu teras Wisły sprawia, że pełni on rolę w systemie lokalnych korytarzy ekologicznych. Mimo, iż sam w sobie nie stanowi obszaru cennego pod względem bioróżnorodności, może leżeć na trasie wędrówek ptactwa, migrujących między lasami otaczającymi Wrocław i Wisłą.

6.2. Ocena zachowania walorów krajobrazowych terenu

Analizowany obszar położony jest w obrębie terenów miejskich, które wykazują zróżnicowanie pod względem użytkowania. Dominują tereny niezagospodarowane, a zabudowane stanowią niewielki odsetek powierzchni obszaru. Ocena walorów krajobrazowych terenu, wprawdzie subiektywnie, ale odnosi się do szeroko rozumianego pojęcia estetyki krajobrazu i zrównoważonego zagospodarowania terenów.

Ze względu na lokalizację na obrzeżach miasta i skomplikowane warunki geotechniczne obszar nie został do tej pory wkomponowany w substancję miejską. Ze względu na odmienne elementy zagospodarowania obszaru, występuje tam kilka miejsc o zróżnicowanych walorach krajobrazowych. Na południowym wschodzie występują tereny o wyglądzie typowym dla w pełni ukształtowanych osiedli domów jednorodzinnych. Są uporządkowane, zabudowie towarzyszy zieleń, wpływająca pozytywnie na ich fizjonomię. Dużo zieleni znajduje się również na północy. Zwarte zadrzewienia są ważnym czynnikiem krajobrazotwórczym, szczególnie w miastach. Od zachodu i południa obszar otoczony jest ogrodzeniem, przez co ograniczona jest penetracja wzrokowa. Z kolei we wnętrzu obszaru znajdują się tereny nieuporządkowane, często zaśmiecone. W pobliżu ścieżek i w obniżeniach terenu występują odpady w rozproszaniu, będąc czynnikiem prowadzącym do degradacji krajobrazu.

Biorąc pod uwagę estetykę krajobrazu, harmonię, złożoność oraz wielość planów strukturalnych, za obszary o najkorzystniejszych walorach krajobrazowych uznano tereny we wschodniej i południowo-wschodniej części obszaru. Tereny wykazują największe uporządkowanie w granicach analizowanego obszaru, a także harmonijne zagospodarowanie. Pozytywnie na walory widokowe obszaru wpływa również zieleń.

6.3. Ocena zgodności dotychczasowego użytkowania i zagospodarowania obszaru z cechami i uwarunkowaniami przyrodniczymi

Obszar objęty opracowaniem leży w peryferyjnej części miasta Wrocław. Jego środowisko zostało poddane przekształceniom, w związku z czym pierwotne uwarunkowania środowiskowe zostały w znacznej mierze zmienione. Warunki geologiczne i hydrograficzne pozwoliły do tej pory na realizację zabudowy tylko w jego południowo-wschodniej części. W ciągu ostatnich lat prowadzone były prace mające na celu dostosowanie terenu do realizacji nowych przedsięwzięć, skutkiem czego środowisko wodno-gruntowe znacznej części obszaru zostało przemodelowane. Następstwem tych czynności jest częściowa degradacja poziomów glebowych, obniżony został również poziom wód gruntowych. Obszar położony jest w obrębie terenów zurbanizowanych, dlatego też nie zachodzi prawdopodobieństwo, że tereny odzyskają naturalny charakter, ponieważ wprowadzone zmiany nie są odwracalne. Uwarunkowania siedliskowe zostały zmienione, a z perspektywy zaistniałych przekształceń, obecnie możliwe byłoby jedynie wprowadzenie nowej roślinności i zadarnienie terenu.

W uchwalonym w 2002 r. miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego ustalono przeznaczenie dla całego analizowanego obszaru. Mimo przewidzianych zasad zagospodarowania terenu uwarunkowania środowiska do tej pory nie pozwoliły na realizację zamierzonych przedsięwzięć, które poprzedzone musiały być szeregiem prac ziemnych, niwelacyjnych, itp. Na terenach o bardziej korzystnych warunkach geotechnicznych, możliwych do kształtowania zabudowy, tereny zostały wykorzystane niemal w całości i funkcjonują w ten sposób od dłuższego czasu. W tym świetle tereny pozostają dzisiaj wykorzystane w należyty sposób. Cechy środowiska, a zwłaszcza uwarunkowania jakie w nim występują, predysponują obszar do utrzymania tam dotychczasowego sposobu zagospodarowania, co jest zgodne z obecnie występującymi cechami

i uwarunkowaniami przyrodniczymi. Istniejące bariery ograniczające możliwości zainwestowania terenów otwartych w centralnej i południowej części obszaru są stopniowo likwidowane, co umożliwi ich zagospodarowanie, a przez to doprowadzi uporządkowania przestrzennego i funkcjonalnego w danym rejonie.

6.4. Przydatność terenu do rozwoju funkcji użytkowych

Przedstawiona powyżej diagnoza stanu środowiska oraz jego ocena pod kątem istniejących i potencjalnych zagrożeń środowiska upoważnia, by na etapie wskazań wyznaczyć kierunki dalszego zagospodarowania terenu w zgodzie z szeroko rozumianą koncepcją zrównoważonego rozwoju. Ze względu na uwarunkowania środowiskowe, można stwierdzić, że obszar opracowania charakteryzuje się występowaniem czterech stref funkcjonalnych, z których każda posiada odrębne cechy środowiskowe, predysponujące je do odrębnych funkcji.

Strefa I – tereny zadrzewione z planowaną zabudową usługową

- tereny niezabudowane, niezagospodarowane z zadrzewieniami liściastymi i iglastymi;
- negatywny wpływ na warunki wodno-gruntowe oraz walory estetyczne ma obecność odpadów w rozproszeniu – wskazane usunięcie odpadów;
- część strefy położona jest w obniżeniu, w którym dochodzi do stagnowania wody na powierzchni, tereny te prezentują niekorzystne uwarunkowania pod względem lokalizowania inwestycji, na co wpływ ma wysoki wód podziemnych oraz obecność gruntów nienośnych;
- uporządkowanie terenów przyczyni się do wzrostu walorów widokowych okolicy, należy jednak dążyć do maksymalnego zachowania istniejącej zieleni – ze względu na rolę krajobrazową, ale też ekologiczną;
- ze względu na występowanie roślinności wysokiej i częściowo trudne warunki geotechniczne, wskazane jest zachowanie terenu jako enklawy zieleni miejskiej, z możliwością uporządkowania, poprowadzenia ścieżek i wprowadzenia obiektów małej architektury oraz lokalizacji zabudowy usług nieuciążliwych po uprzednim wykonaniu badań geologicznych.

Strefa II – ogrodzone tereny pod nowe inwestycje z pętlą autobusową

- tereny poddawane pracom niwelacyjnym, podlegające sukcesji wtórnej, ze stawem w zachodniej części strefy; pętla autobusowa znajduje się za ogrodzeniem, jest skomunikowana z ulicą Wiejską;
- teren podlegał licznym przekształceniom, mającym doprowadzić do uregulowania stosunków wodnych i powierzchni terenu w taki sposób, aby umożliwić realizację zamierzeń inwestora – właściciela działek;
- stopień zaawansowania prac wskazuje na względne unormowanie terenu, jednak ze względu na obecność warstwy nasypów przed rozpoczęciem prac należy rozpoznać budowę geologiczną podłoża, aby określić warunki dla bezpiecznej lokalizacji inwestycji;
- pod warunkiem upewnienia się co do korzystnych warunków geotechnicznych podłoża nie występują przeciwwskazania do zagospodarowania obszaru;
- dla nowych inwestycji należy stosować rozwiązania nie obciążające środowiska wodno-gruntowego – w zakresie kanalizacji sanitarnej i deszczowej, ogrzewania oraz ograniczania negatywnego wpływu hałasu;
- przy planowaniu zagospodarowania wskazane jest kształtowanie powierzchni biologicznie aktywnych przy nowej zabudowie z wykorzystaniem roślin wzbogacających bioróżnorodność terenów miejskich.

Strefa III – tereny nieużytkowane z zespołem garaży

- tereny niezabudowane, nieuporządkowane, podlegające sukcesji wtórnej;
- negatywny wpływ na warunki wodno-gruntowe oraz walory estetyczne ma obecność odpadów w rozproszaniu – wskazane usunięcie odpadów;
- w stanie obecnym tereny nie są wykorzystywane w efektywny sposób - wskazane jest uporządkowanie obszaru i wkomponowanie w zagospodarowanie odpowiadające wizualnie i funkcjonalnie przyszłemu zagospodarowaniu terenów z obszaru planu, np. jako ogólnodostępny teren zieleni ze ścieżkami, należy rozważyć możliwość relokacji zespołu garaży, które obniżają wartość wizualną obszaru;
- warunki geotechniczne mogą powodować ograniczenia w zakresie lokalizowania zabudowy, należy liczyć się z potrzebą niwelacji terenu czy uregulowaniem stosunków wodnych w przypadku planowania nowych przedsięwzięć;
- uporządkowanie terenów przyczyni się do wzrostu walorów widokowych okolicy, należy jednak dążyć do maksymalnego zachowania istniejącej zieleni wysokiej.

Strefa IV – tereny zabudowy mieszkaniowej

- tereny z zabudową mieszkaniową jednorodzinną;
- stosunkowo korzystne warunki geotechniczne w strefie umożliwiają kształtowanie zabudowy, lecz nie występują tam już rezerwy terenów pod nowe obiekty;
- ze względu na potrzebę ochrony akustycznej zabudowy wrażliwiej akustycznie zaleca się w miarę możliwości zagęszczenie zieleni o funkcji izolacyjnej i estetycznej oraz stosowanie rozwiązań budowlanych wzmacniających ochronę akustyczną;
- tereny użytkowane zgodnie z uwarunkowaniami ekofizjograficznymi, brak przeciwwskazań do utrzymania aktualnie występujących funkcji.

Rysunek 8. Podział obszaru objętego opracowaniem na strefy funkcjonalno-przestrzenne (ortofotomapa: geoportal.gov.pl)

7. CHARAKTERYSTYKA PROBLEMÓW OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNYCH Z PUNKTU WIDZENIA REALIZACJI PLANU, W TYM SZCZEGÓLNIIE DOTYCZĄCYCH OBSZARÓW CHRONIONYCH

Degradacja środowiska umożliwia stwierdzenie obniżenia jakości poszczególnych komponentów środowiska, co niemal zawsze oznacza pojawienie się konkretnego, sparametryzowanego i możliwego do rozwiązania problemu środowiskowego. Poniżej przedstawiono dominujące i potencjalne zagrożenia stanu środowiska w odniesieniu do wymienionych powyżej źródeł zagrożeń. Podjęto próbę oceny tendencji, intensywności oraz dynamiki zmian procesów w środowisku obszaru opracowania.

7.1. Degradacja powietrza atmosferycznego

Na degradację powietrza atmosferycznego ma wpływ głównie emisja gazów i pyłów. Wskazać można trzy rodzaje źródeł emisji zanieczyszczeń antropogenicznych, wprowadzanych do atmosfery: punktowe (głównie duże zakłady przemysłowe emitujące m.in. pyły, dwutlenek siarki, tlenek azotu, tlenek węgla, metale ciężkie), powierzchniowe (rozproszone – paleniska domowe, lokalne kotłownie, niewielkie zakłady przemysłowe emitujące głównie pyły, dwutlenek siarki) oraz liniowe (komunikacyjne, odpowiedzialne za emisję tlenków azotu, tlenków węgla, węglowodorów aromatycznych, metali ciężkich).

W przypadku analizowanych terenów największe znaczenie dla warunków aerosanitarnych ma emisja komunikacyjna i powierzchniowa. Na przedmiotowym obszarze, a także w jego najbliższym otoczeniu, nie występują zakłady przemysłowe. Układ komunikacyjny obszaru nie jest rozbudowany. Ulice, które wyznaczają granice, tj. Gajowa i Wiejska, rozprawdają ruch w tej części miasta, poruszają się tamtędy również pojazdy komunikacji miejskiej. Ruch na tych trasach może być większy niż na osiedlowych, tj. Trzciniowej i Szuwarowej, lecz nie powinien być wzmożony.

W granicach przedmiotowego obszaru występuje zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna, choć nie zajmuje znacznej powierzchni. Budynki mieszkalne jednorodzinne, wykorzystujące indywidualne urządzenia grzewcze mają znaczny udział w postawaniu emisji niskiej. Mimo iż tereny z danym typem zabudowy nie zajmują znacznej powierzchni w granicach obszaru i nie powinny stanowić znacznego obciążenia dla powietrza, to są one częścią osiedla, które wykracza daleko poza granice obszaru opracowania. Zwarty układ zabudowy mieszkaniowej w połączeniu z występowaniem ruchliwych ulic przyczynia się do podwyższenia wartości pyłów zawieszonych w powietrzu, co obserwowane jest szczególnie w porze zimowej, w sezonie grzewczym. Cały obszar objęty projektem planu może znajdować się w zasięgu oddziaływania emisji napływowej, z leżących wyżej terenów z zabudową mieszkaniową jednorodziną.

Niezależnie od charakteru użytkowania terenu w mieście obserwowane było w miesiącach zimowych, w sezonie grzewczym, wysokie stężenie zanieczyszczeń, powodujących smog - głównie pyłu zawieszonego PM₁₀ i pyłu zawieszonego PM_{2,5}. Zjawisko potęgują warunki meteorologiczne, w tym bardzo niskie temperatury i bezwietrzna pogoda, które uniemożliwiają wymianę powietrza, prowadząc do jego stagnacji, a tym samym występujących w nim zanieczyszczeń. Zgodnie z danymi WIOŚ (Roczna ocena jakości powietrza w województwie kujawsko-pomorskim za rok 2018) przekroczenia stężeń 24-godzinnych pyłu zawieszonego PM₁₀ oraz pyłu zawieszonego PM_{2,5} występowały w centralnej części miasta i generalnie nie obejmowały terenów opracowania (z wyłączeniem terenów istniejącej zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej), poza przekroczeniem stężenia średniego rocznego 1 ng/m³ benzo(a)pirenu w pyłe zawieszonym PM₁₀. Pozostałe parametry poddawane ocenie rocznej pozwoliły na zakwalifikowanie strefy miasta Włocławek do klasy A, ponieważ nie stwierdzono tam przekroczeń wyznaczonych dla substancji poziomów docelowych.

Badania jakości powietrza we Włocławku we wcześniejszych latach wykazały również wzmożone zanieczyszczenie pyłem PM_{2,5} i innymi substancjami. W związku z powyższym opracowano programy ochrony powietrza dla miasta Włocławek uwzględniające przekroczenie poziomu

zanieczyszczeń dwutlenkiem azotu, benzenem, niklem, tlenkiem węgla. Ponadto uwzględniono strefę miasto Włocławek w planie działań krótkoterminowych sporządzonym dla województwa kujawsko-pomorskiego w sprawie określenia planu działań krótkoterminowych dla 4 stref województwa kujawsko-pomorskiego ze względu na ryzyko wystąpienia przekroczenia wartości docelowych benzo(a)pirenu w powietrzu.

Programy ochrony powietrza obejmujące tereny miasta Włocławek:

1. Rozporządzenie Wojewody nr 16/07 z dnia 27 grudnia 2007 r. w sprawie określenia programu ochrony powietrza dla strefy miasta Włocławek. Program określono ze względu na stwierdzone przekroczenia poziomów dopuszczalnych pyłu zawieszonego PM10 oraz tlenku węgla (OR za 2005 r.), a termin realizacji POP ustalono na dzień 31 grudnia 2015 r.;
2. Uchwała nr XVI/300/11 Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 19 grudnia 2011 r. w sprawie określenia programu ochrony powietrza dla strefy miasto Włocławek pod względem przekroczeń dopuszczalnych dwutlenku azotu. Program powstał na podstawie oceny rocznej jakości powietrza sporządzonej za rok 2007, a na termin realizacji ustalono dzień 31 grudnia 2012 r.;
3. Uchwała nr XXX/534/13 Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 28 stycznia 2013 r. w sprawie określenia programu ochrony powietrza dla strefy miasto Włocławek ze względu na przekroczenia poziomu dopuszczalnego benzenu i docelowego dla niklu. Termin realizacji programu ustalono na dzień 31 grudnia 2020 r.;
4. Uchwała nr XLII/700/13 Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 28 października 2013 r. w sprawie określenia aktualizacji programu ochrony powietrza dla strefy miasto Włocławek ze względu na przekroczenie poziomu dopuszczalnego pyłu zawieszonego PM10. Termin realizacji programu ustalono na dzień 31 grudnia 2022 r.;
5. Uchwała nr XXXVII/620/17 Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 23 października 2017 r. w sprawie określenia programu ochrony powietrza dla strefy miasto Włocławek ze względu na przekroczenie poziomu dopuszczalnego pyłu zawieszonego PM10 - aktualizacja. Termin realizacji programu ustalono na dzień 31 grudnia 2025 r. Traci moc uchwała Nr XLII/700/13 Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 28 października 2013 r. w sprawie określenia aktualizacji programu ochrony powietrza dla strefy miasto Włocławek ze względu na przekroczenie poziomu dopuszczalnego pyłu zawieszonego PM10.

Reasumując, największe uciążliwości dla stanu aerosanitarne analizowanego obszaru powoduje emisja niska, a w mniejszym stopniu liniowa. Układ ulic oraz ukształtowanie terenu sprawiają, iż zanieczyszczenia mogą kumulować się nie tylko nad zabudową, ale także przemieszczać nad tereny nieużytkowane obszaru opracowania. Sąsiedztwo terenów leśnych może wpływać na zwiększenie możliwości regeneracyjnych powietrza.

Biorąc pod uwagę harmonogram działań naprawczych, wyznaczony w Programie ochrony powietrza dla strefy miasta Włocławek ze względu na przekroczenie poziomu dopuszczalnego pyłu zawieszonego PM10, dla obszaru objętego opracowaniem mogą zostać zastosowane wskazania następującego działania naprawczego: Stosowanie w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego odpowiednich zapisów, umożliwiających ograniczenie emisji pyłu PM10 oraz PM2,5, dotyczących np. układu zabudowy zapewniającego przewietrzanie miast, wprowadzania zieleni ochronnej, zagospodarowania przestrzeni publicznej oraz ustalania sposobu zaopatrzenia w ciepło tam, gdzie to możliwe oraz w zabudowie nowo planowanej.

7.2. Degradacja gleb i degradacja powierzchni ziemi

Na terenie objętym planem w naturalnych warunkach wykształciły się gleby rdzawe, miejscowo gleby bielcowe na piaszczystych osadach poziomów terasowych. Ponadto w obniżeniach terenu występowały gleby organiczne, glejowe. W wyniku rozwoju osadnictwa i późniejszej urbanizacji stosunki gruntowe obszaru zostały silnie przekształcone. Następstwem tych procesów jest występowanie gleb antropogenicznych, czyli przekształconych przez człowieka.

Z mapy typów i podtypów gleb opracowanej w ramach Internetowego Atlasu Województwa Kujawsko-Pomorskiego wynika, że część analizowanego obszaru zajmują gleby określone jako urbizemne - związane są m.in. z terenami zabudowanymi. Gleby te charakteryzują się silnymi przekształceniami mechanicznymi i chemicznymi powstałymi wskutek prac budowlanych. W ich profilu często spotykane są artefakty. Na pozostałym obszarze występują przekształcone gleby rdzawe i bielcowe. Gleby rdzawe rozwinęły się na piaskach pradolinnych i teras rzecznych.

Pierwotnie porastała je roślinność liściasta. Obecnie zachowała się w niewielkim stopniu, a na pozostałych terenach profil glebowy został przekształcony, co najbardziej widoczne jest w przypadku odwodnionych gleb glejowych, przechodzących w murszowe i urbiziemne.

Na terenie miasta większość terenu posiada charakter nawierzchni utwardzonych, co stanowi zabezpieczenie przed dyfuzją i infiltracją substancji mogących szkodliwie wpływać na właściwości gleb i ziemi. Należy jednak zwrócić uwagę, że proces utwardzania nawierzchni, niwelowania terenu pod nową zabudowę doprowadził do zaburzenia układu poziomów diagnostycznych tych gleb i pojawienia się w nich wielu obiektów, które w stanie naturalnym nie mogłyby się tam znaleźć. W związku z tym ich właściwości zostały silnie zachwiane i obecnie można działać tylko w kierunku ograniczenia przenikania zanieczyszczeń.

Na opisywanym obszarze nie zachodzą procesy prowadzące do degradacji gleb. Obszar wolny jest od ruchów masowych jakimi są m.in. osuwiska. Potencjalna erozja eoliczna dla danego obszaru została określona jako słaba, jednak nie jest wykluczona na enklawach bez stałej pokrywy roślinnej.

7.3. Degradacja wód powierzchniowych i podziemnych

Teren opracowania znajduje się w strefie wysokiej podatności wód podziemnych na degradację. Ma to silny związek z budową geologiczną podłoża i jego genezą fluwioglacjalną. Osady piaszczyste są luźne, a przez to podatne na przenikanie w głąb profilu zanieczyszczeń oraz ich dalszą migrację. Na opisywanym terenie doszło także do obniżenia zwierciadła wód podziemnych w związku z procesami antropogenicznymi: wyrównywaniem deniwelacji terenu pod zabudowę, w celu poprowadzenia połączeń drogowych, ale też pracom niwelacyjnym na południu i powstaniem stawu. Tereny zabudowane posiadają na ogół zabezpieczenie w postaci utwardzenia terenu, dodatkowo wody opadowe odprowadzane są do kanalizacji deszczowej, dzięki czemu minimalizowany jest negatywny wpływ na środowisko wodno-gruntowe. Obszar wyposażony jest też w odpowiednie rozwiązania w zakresie kanalizacji sanitarnej. Zabezpieczenia takie nie obejmują jednak większej, niezagospodarowanej części obszaru. Brak zabezpieczeń jest dostrzegalny w południowej i centralnej części obszaru, gdzie nie występuje roślinność, a dyfuzja zanieczyszczeń jest w takich warunkach ułatwiona.

Jakość wód podziemnych w ujęciach komunalnych na terenie miasta Włocławek, została oceniona w 2016 r. przez WIOŚ w większości na klasę III, czyli stan dobry (monitoring komunalnych ujęć wód podziemnych). Można zatem uznać, że jakość wód podziemnych jest zadowalająca, należy jednak w miarę możliwości dążyć do jej poprawy. W związku z występowaniem infiltracyjnego sposobu zasilania wód podziemnych w obrębie pradoliny, należy mieć na uwadze możliwość przenikania substancji pochodzenia antropogenicznego do poziomów wodonośnych.

Zagrożenie dla wód powierzchniowych i podziemnych analizowanego obszaru może stanowić opad pyłów w okolicach terenów drogowych. Obszar wyposażony jest w sieć kanalizacyjną, ograniczającą negatywny wpływ ścieków na środowisko wodno-gruntowe. Na analizowanych terenach nie występują inne ogniska zanieczyszczeń. Potencjalnym zagrożeniem dla wód podziemnych mogą być prace niwelacyjne, w zależności od sprawności i stanu technicznego wykorzystywanych maszyn.

Stan JCWPd nr 47, zgodnie z danymi Państwowej Służby Hydrogeologicznej, oceniono jako dobry – za dobry uznano stan zarówno chemiczny jak i ilościowy, stwierdzono jednak, że istnieje zagrożenie nieosiągnięcia celów Ramowej Dyrektywy Wodnej. Stan JCWPrz Zgłowiączka od Lubienki do ujścia oceniono jako zły i uznano, iż jest zagrożona nieosiągnięciem celów środowiskowych.

7.4. Hałas

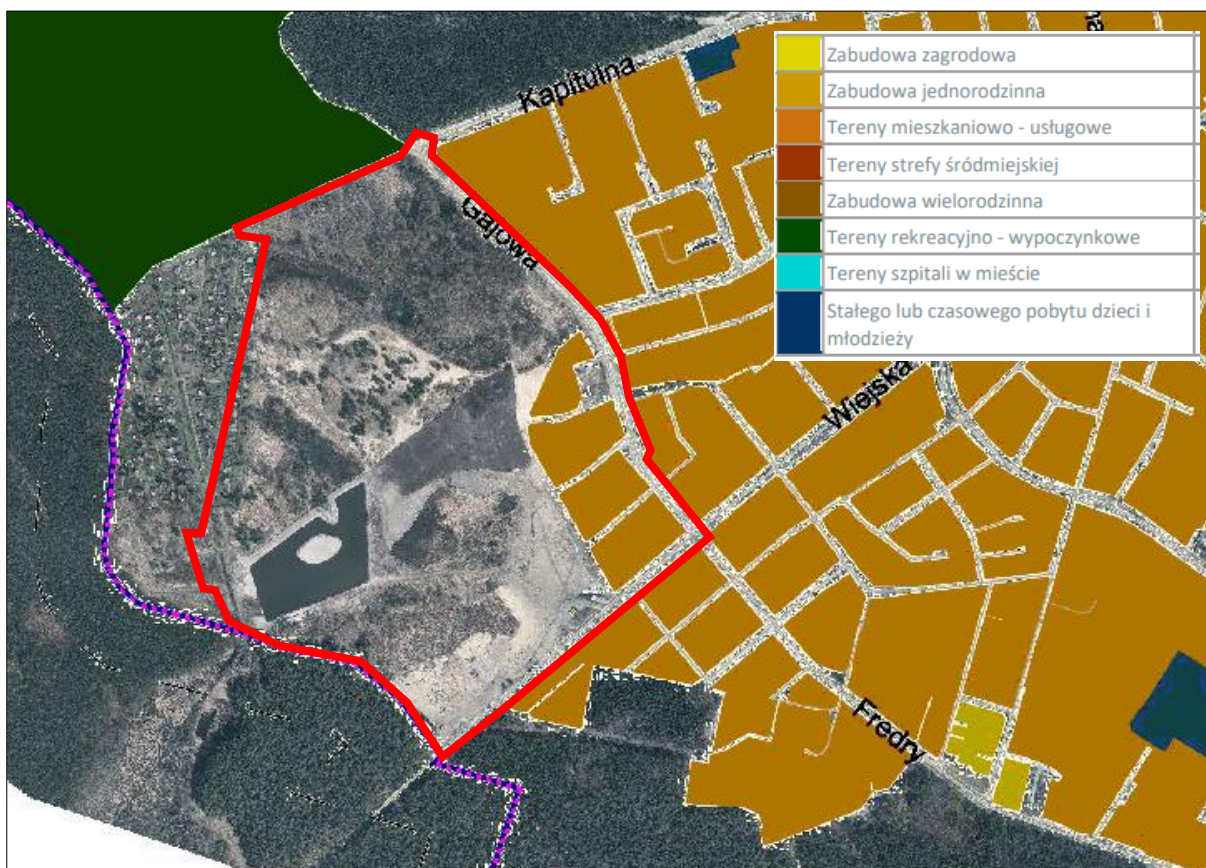
Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska dokonuje oceny stanu klimatu akustycznego województwa, w oparciu o własne dane oraz z wykorzystaniem informacji, pochodzących od jednostek i podmiotów zobowiązanych do realizacji badań oraz analiz na administrowanych przez nich obszarach. Standardy dotyczące klimatu akustycznego określa rozporządzenie Ministra Środowiska z 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku

(t.j. Dz. U. z 2014 r. poz. 112). W rozporządzeniu zawarte są dopuszczalne poziomy hałasu dla poszczególnych rodzajów źródeł, w odniesieniu do rodzaju terenów wyróżnionych ze względu na sposób zagospodarowania i pełnione funkcje. Wskaźnikami oceny hałasu stosowanymi w polityce długookresowej, w szczególności przy sporządzaniu map akustycznych i programów ochrony przed hałasem, są:

- L_{DWN} – długookresowy średni poziom dźwięku A wyrażony w decybelach (dB), wyznaczony w ciągu wszystkich dób w roku, z uwzględnieniem pory dnia (6^{00} - 18^{00}), pory wieczoru (18^{00} - 22^{00}) i pory nocy (22^{00} - 6^{00}),
- L_N – długookresowy średni poziom dźwięku A wyrażony w decybelach (dB) wyznaczony w ciągu wszystkich pór nocy (22^{00} - 6^{00}).

Począwszy od 2007 r. opracowane są przez prezydentów miast oraz zarządzających drogami mapy akustyczne. Miasto Włocławek jako aglomeracja powyżej 100 tys. mieszkańców, również została objęta obowiązkiem wykonania takiej mapy. Została ona sporządzona w roku 2012 r. i posłużyła do sporządzenia Programu ochrony środowiska przed hałasem dla miasta Włocławek. Mapę zaktualizowano w roku 2017.

Jak wynika z mapy wrażliwości akustycznej, na obszarze występują tereny podlegające ochronie akustycznej, dla których określono dopuszczalne poziomy hałasu – tereny zabudowy jednorodzinnej. Obszar sąsiaduje również z terenami zabudowy jednorodzinnej oraz rekreacyjno-wypoczynkowymi.

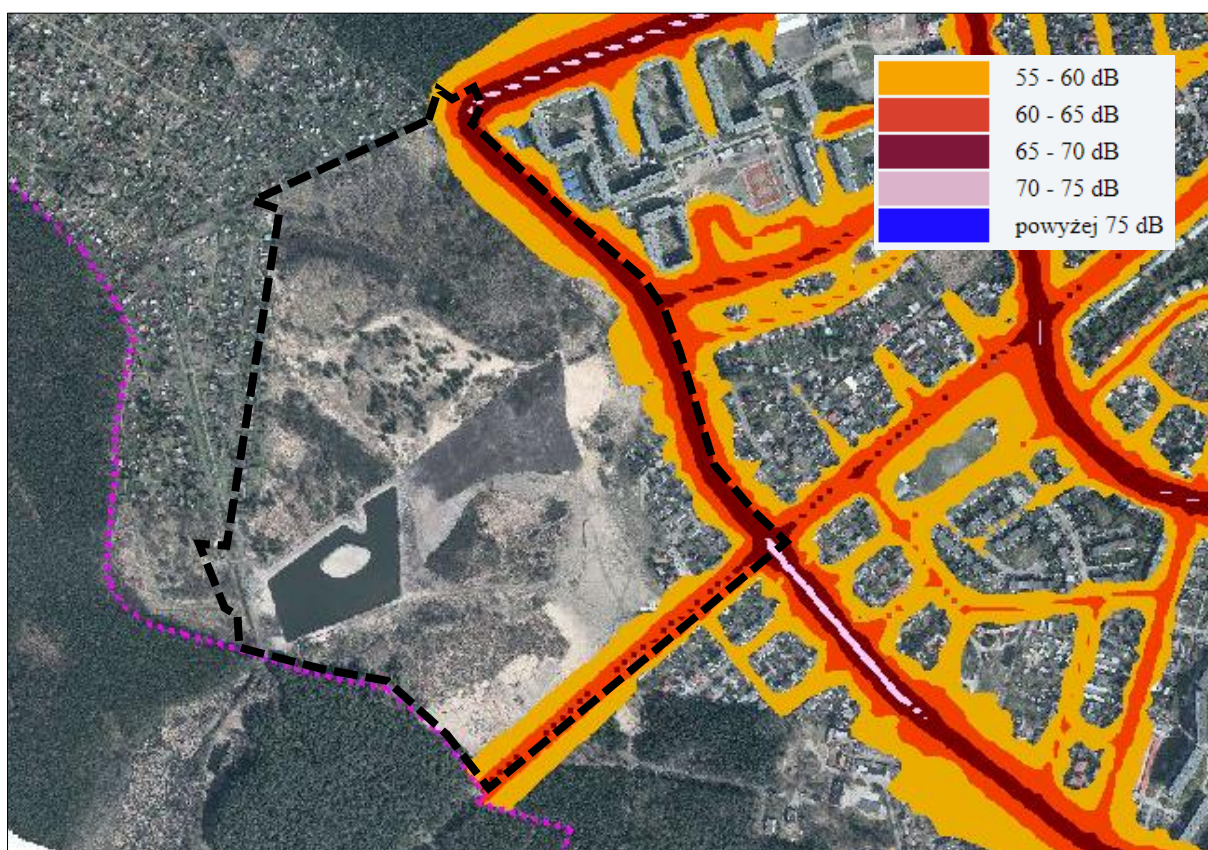

Rysunek 9. Mapa wrażliwości akustycznej obszaru objętego projektem planu (czerwony kontur) oraz terenów sąsiednich (źródło: geoportal.wloclawek.eu)

Hałas ustawowo został określony jako zanieczyszczenie środowiska i dlatego przyjmuje się takie same ogólne zasady, obowiązki i formy postępowania związanych z hałasem, jak w pozostałych dziedzinach ochrony środowiska. Powszechnie uważa się, że niekorzystne oddziaływanie hałasu pojawia się przy emisji powyżej 65 dB.

Podstawowym problemem w zakresie emisji hałasu dla przedmiotowego obszaru jest komunikacja, choć nie jest to oddziaływanie tak uciążliwe jak np. w centrum miasta. Nie notuje się również hałasu ze źródeł produkcyjnych. Na obszarze objętym opracowaniem znajdują się tereny zabudowy mieszkaniowej, a w takim przypadku nawet stosunkowo niewielkie poziomy hałasu potrafią powodować wysoką niedogodność dla mieszkańców.

W porze dziennej, wieczornej i nocnej hałas drogowy zaznacza się w ciągu ulic Gajowej i Wiejskiej. W pasie drogowym osiąga do 65-70 dB, a do terenów zabudowy mieszkaniowej dociera hałas na poziomie 55-60 dB. Nie rozprzestrzenia się on na znaczne odległości, w centrum obszaru jest niemal niewyczuwalny. Warto podkreślić, iż z mapy akustycznej wynika, iż większym natężeniem ruchu obciążona jest ulica Gajowa, choć to ulica Wiejska stanowi jedną z tras prowadzących do miasta od południa. W porze nocnej hałas drogowy osiąga niższe wartości. W osi drogi 55-60 dB, lokalnie na ulicy Gajowej do maksymalnie 60-65 dB. Nie stwierdzono występowania przekroczeń dopuszczalnych wartości hałasu zarówno w porze dziennej, wieczornej i nocnej, jak i samej nocnej.

Rysunek 10. Mapa akustyczna Miasta Włocławek - poziomy hałas drogowy w porze dziennej, wieczornej i nocnej (źródło: geoportal.wloclawek.eu)

W odniesieniu do załączonych fragmentów mapy akustycznej nasuwa się wniosek, iż podstawowym czynnikiem, mającym znaczenie dla klimatu akustycznego danego obszaru, jest ruch drogowy. Dzięki temu, iż analizowane tereny położone są na obrzeżach miasta, nie występują tam obiekty, działalności, których funkcjonowanie przyczynia się do wzmożonego ruchu drogowego, w tym pojazdów ciężarowych, hałas nie stanowi tam poważnego problemu. Co prawda zabudowa zlokalizowana najbliżej jezdni jest najbardziej narażona na oddziaływanie akustyczne poruszających się samochodów, jednak nie są to główne trasy w mieście, dlatego też obciążenie akustyczne nie jest znaczne. Dowodzi tego również brak odnotowanych przekroczeń dopuszczalnych wartości hałasu.

7.5. Oddziaływanie w zakresie pola elektromagnetycznego

Okresowe badania poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku prowadzone są przez Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska, podobnie jak aktualizowany corocznie, rejestr zawierający informacje o terenach, na których stwierdzono przekroczenie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych. Zakres i sposób prowadzenia okresowych badań poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku określa rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 12 listopada 2007 r. w sprawie zakresu i sposobu prowadzenia okresowych badań poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku (Dz. U. z 2007 r. Nr 221, poz. 1645).

Dopuszczalne poziomy pól elektromagnetycznych w środowisku oraz metody sprawdzania i wyznaczania dotrzymania dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych są określone w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 17 grudnia 2019 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku (Dz. U. z 2019 r. poz. 2448).

Ostatnie pomiary wartości pola elektromagnetycznego na terenie Wrocławka wykonano w 2017 r. w punkcie przy ulicy Kaliskiej 74 – około 1 km na północny wschód od analizowanego obszaru. Średnia arytmetyczna zmierzonych wartości skutecznych natężeń pól elektrycznych promieniowania elektromagnetycznego dla zakresu częstotliwości co najmniej od 3 MHz do 3000 MHz uzyskanych dla punktu pomiarowego wyniosła tam 1,04 V/m, przy dopuszczalnej wartości 7 V/m. Nie stwierdzono więc przekroczeń poziomów dopuszczalnych natężenia pola elektromagnetycznego.

Na analizowanych terenach obiekty zasilane są z linii kablowych, lecz w zachodniej części obszaru przebiega napowietrzna linia elektroenergetyczna wysokiego napięcia. Jest ona oddalona od zabudowy mieszkaniowej. W związku z przedstawionymi wynikami badań pomiarowych natężenia PEM nie zachodzi ryzyko, iż w obszarze objętym opracowaniem może dochodzić do przekroczeń wartości dopuszczalnych.

7.6. Zagrożenie ryzykiem poważnej awarii przemysłowej

Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Rozwoju z dnia 29 stycznia 2016 r. w sprawie rodzajów i ilości znajdujących się w zakładzie substancji niebezpiecznych, decydujących o zaliczeniu zakładu do zakładu o zwiększonym lub dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej (Dz. U. z 2016 r. poz. 138) na analizowanym obszarze nie zlokalizowano zakładów o zwiększonym ryzyku i dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej.

8. CHARAKTERYSTYKA POTENCJALNYCH ZMIAN ŚRODOWISKA W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI USTALEŃ OCENIANEGO DOKUMENTU

W warunkach aktualnego zagospodarowania i użytkowania terenu opracowania projektu planu, w niedalekiej przyszłości należy spodziewać się:

Tabela 1. Przewidywane zmiany stanu środowiska w przypadku braku uchwalenia planu

Element środowiska	Aktualny trend	Przewidywane zmiany w wyniku braku planu
powietrze	narastający problem emisji komunikacyjnej	kontynuacja trendu
wody powierzchniowe i podziemne	obniżenie zwierciadła wód podziemnych, a przez to wód powierzchniowych, w związku ze zmianami klimatycznymi	kontynuacja trendu
bioróżnorodność	powolna eutrofizacja siedlisk, zmniejszenie bioróżnorodności na rzecz gatunków o niskich wymaganiach	przyspieszenie procesów eutrofizacji i degradacji obszarów niezadbanych
hałas	wzrost natężenia hałasu	kontynuacja trendu

Brak realizacji projektu planu przyczyni się do utrzymania dotychczasowej struktury użytkowania gruntów i utrzymania jakości środowiska na dotychczasowym poziomie. Utrzymanie statusu dzisiejszego najprawdopodobniej zakonserwuje środowisko, a nowy plan jest okazją do stymulacji procesów porządkowych i rozwojowych.

9. PRZEWIDYWANE ZNACZĄCE ODDZIAŁYWANIA BEZPOŚREDNIE, POŚREDNIE, WTÓRNE, SKUMULOWANE, KRÓTKOTERMINOWE, ŚREDNIOTERMINOWE I DŁUGOTERMINOWE, STAŁE I CHWILOWE ORAZ POZYTYWNE I NEGATYWNE, NA CELE I PRZEDMIOT OCHRONY OBSZARU NATURY2000 ORAZ INTEGRALNOŚĆ TEGO OBSZARU, A TAKŻE NA ŚRODOWISKO

Jak już wspomniano wcześniej, celem sporządzenia przedmiotowego planu jest określenie przeznaczenia terenów oraz sposobu ich zagospodarowania. Celem planowanego zagospodarowania jest poprawa warunków funkcjonowania terenu, wyeliminowanie konfliktów przestrzennych i funkcjonalnych oraz stworzenie podstawy do poprawy ich funkcji. Zidentyfikowane źródła oddziaływań na środowisko w kontekście projektu planu dotyczą głównie możliwości realizacji nowych inwestycji budowlanych oraz poprowadzenie niezbędnych sieci infrastruktury technicznej.

Wprowadzanie gazów lub pyłów do atmosfery

W wyniku realizacji projektu planu może dojść do powstania nowych budynków, głównie usługowych, a także mieszkaniowych, co spowoduje wzrost emisji z systemów grzewczych. Jako podstawowy system zaopatrzenia w ciepło przewidziano sieć ciepłowniczą lub urządzenia indywidualne, w oparciu o źródła niskoemisyjne lub bezemisyjne. Plan gwarantuje w związku z powyższym utrzymanie normatywnych wartości emisji zanieczyszczeń wprowadzanych do atmosfery, określonych w przepisach odrębnych.

Udział w emisji zanieczyszczeń powietrza będą mieć również pojazdy poruszające się po istniejących ciągach komunikacyjnych, obsługujących tereny mieszkaniowe, a także projektowane tereny usługowe. W związku z powyższym wzrośnie poziom emisji komunikacyjnej, na którą składają się głównie tlenki azotu, tlenki węgla, węglowodory. Emisja zanieczyszczeń do powietrza będzie związana również z poprowadzeniem nowej drogi dojazdowej w południowo-wschodniej części obszaru, a także projektowanej drogi głównej na północy. Ruch na drogach istniejących nie powinien znacząco wzrosnąć. W wyniku realizacji założeń dokumentu nie prognozuje się takiego oddziaływania, które mogłoby przyczynić się do znacznego pogorszenia standardów jakości powietrza atmosferycznego.

Analiza zmian klimatycznych oraz negatywnych skutków z nich wynikających, dla terenu opracowania

Zagospodarowanie terenu w granicach analizowanego obszaru zalicza się do dwóch grup, wykazujących odmienne uwarunkowania pod względem adaptacji do zmian klimatycznych. W pierwszej kolejności, tereny zabudowane pełnią funkcje mieszkaniowe, dla których zasadniczo bez znaczenia pozostają wahania klimatu, pod względem jakości życia i zdrowia ludzi uwarunkowania takie pozostają raczej poza sferą problemową. Biorąc jednak pod uwagę postępujące zmiany w zakresie ocieplania i osuszania klimatu, mogą one mieć znaczenie dla kondycji flory.

Emisja związana z powstaniem nowych obiektów budowlanych nie spowoduje znacznej emisji pyłów i gazów cieplarnianych, w związku z wykorzystywaniem niskoemisyjnych źródeł ciepła. Realizacja zapisów projektu planu nie powinna mieć większego wpływu na nasilenie zmian klimatycznych. Nie powinno dojść też do emisji gazów cieplarnianych w ilościach powodujących nasilenie efektu cieplarnianego.

Wytwarzanie odpadów

Odpady wytworzone w terenach mieszkaniowych i usług nieuciążliwych będą miały głównie charakter odpadów komunalnych. W strumieniu odpadów komunalnych będą mogły znajdować się także niewielkie ilości odpadów niebezpiecznych (np. zużyte baterie, lekarstwa, zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny). Oszacowanie ich rodzaju i ilości jest niemożliwe na etapie projektu planu, wiadomo jednak, że ilość odpadów wzrośnie, z uwagi na planowany rozwój zabudowy. Wprowadzono obowiązek magazynowania odpadów komunalnych oraz ich usuwanie w systemie gospodarowania odpadami, stosowanym w gospodarce komunalnej miasta. Odpowiednio zabezpieczone obiekty przeznaczone do magazynowania odpadów nie powinny generować zanieczyszczeń do gruntu czy wód podziemnych. Na obszarze objętym planem nie będą składowane odpady niebezpieczne, a sposób postępowania z nimi określają przepisy odrębne. W związku z tym nie prognozuje się negatywnego oddziaływania terenów usługowych i mieszkaniowych pod względem wytwarzania odpadów.

Uwarunkowania związane z ochroną środowiska wynikające z realizacji infrastruktury ściekowej w kontekście wymogów określonych w art. 83 ust. 3 i 4 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 310 ze zm.)

W kontekście wymagań art. 83 ust. 3 i 4 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 310 ze zm.) tereny miasta Włocławek zostały objęte działaniami w zakresie uporządkowania sposobu gospodarowania ściekami komunalnymi w ramach Krajowego Programu Oczyszczania Ścieków Komunalnych. W związku z tym podjęto uchwałę w sprawie wyznaczenia aglomeracji Włocławek, w ramach której tereny gminy podłączane są do systemu zbiorczego odprowadzania ścieków (Uchwała nr XVII/192/2019 Rady Miasta Włocławek z dnia 16 grudnia 2019 r. w sprawie wyznaczenia obszaru i granic aglomeracji Włocławek Dz. Urz. Woj. Kuj-Pom. z 2019 r. poz. 7397). Obszar objęty opracowaniem znajduje się w zasięgu aglomeracji.

Na terenach objętych planem zachowuje się sposób odprowadzania ścieków bytowych i przemysłowych w systemie miejskiej sieci kanalizacyjnej. Dopuszczono również możliwość odprowadzania ścieków bytowych do oczyszczalni przydomowych, na warunkach wynikających z potrzeb ochrony środowiska lub zbiorników bezodpływowych na nieczystości ciekłe, a także możliwość odprowadzania ścieków przemysłowych do zbiorników bezodpływowych na nieczystości ciekłe. Przy założeniu, że ścieki w całości będą odprowadzane kanalizacją do oczyszczalni ścieków nie będą stanowić zagrożenia dla środowiska gruntowo-wodnego. Pozostałe dopuszczone rozwiązania również nie powinny generować w tym zakresie znacznego zagrożenia, aczkolwiek ze względu na przepuszczalne właściwości podłoża zalecane byłoby dążenie do całkowitego skanalizowania terenu.

Emisja hałasu

Obszar objęty opracowaniem pozostaje głównie pod wpływem oddziaływań akustycznych ze źródeł komunikacyjnych – ruchu kołowego. Hałas drogowy generowany jest głównie przez pojazdy poruszające się ulicą Gajową oraz Wiejską. Obecnie na analizowanych terenach nie stwierdzono występowania przekroczeń wartości progowych. Nie przewiduje się, żeby w wyniku realizacji planu sytuacja miała się zmienić, aczkolwiek w projekcie przewidziano możliwość zabudowy usługowej oraz ulicy głównej i dojazdowej, które mogą powodować wzrost poziomu odczuwalnego hałasu. Można przypuszczać, że po drogach prowadzących do terenów mieszkaniowych w dalszym ciągu będą poruszały się zarówno samochody osobowe, natomiast do terenów usługowych dojeżdżać będą również pojazdy dostawcze, ciężarowe. W związku z tym należy przyjąć, że poziom hałasu może ulec zmianie, szczególnie na północy i w centrum obszaru.

Niewielki wzrost poziomu hałasu może nastąpić w związku z realizacją nowej zabudowy lub przebudową istniejącej. Będzie to oddziaływanie krótkotrwałe i ustanie po zakończeniu robót budowlanych.

W projekcie planu nakazano stosować zabezpieczenia akustyczne doprowadzające poziom hałasu do wartości zgodnych z obowiązującymi normami, a także wyposażać obiekty budowlane usług w urządzenia niepowodujące pogorszenia standardów jakości środowiska. W ten sposób dołożono starań, aby chronić zabudowę mieszkaniową przed negatywnym oddziaływaniem hałasu na życie i zdrowie ludzi. W projekcie planu ustalono również kwalifikację odpowiednich terenów ze względu na dopuszczalne poziomy hałasu (w odniesieniu do przepisów odrębnych). W związku z powyższym nie przewiduje się znacząco negatywnego oddziaływania w zakresie hałasu.

Emisja pól elektromagnetycznych

Projekt planu dopuszcza budowę alternatywnych odnawialnych źródeł energii o mocy nie przekraczającej 100 kW, na warunkach wynikających z przepisów odrębnych, z wyłączeniem elektrowni wiatrowych. Uwzględniono obecność linii kablowych i napowietrznych niskiego napięcia oraz linii napowietrznej wysokiego napięcia 110 kV, dla której wyznaczono strefę techniczną o szerokości po 20,0 m w każdą stronę od osi linii. W strefie tej obowiązywać ma zachowanie ograniczeń i zakazów wynikających z przepisów odrębnych, w tym lokalizacji obiektów przeznaczonych na pobyt ludzi w zakresie ochrony przed promieniowaniem elektromagnetycznym i polami elektromagnetycznymi. Z uwagi na obowiązujące przepisy prawa i wymóg separacji obszarów o ponadnormatywnym oddziaływaniu promieniowania elektromagnetycznego, uwzględnione również w projekcie planu, nie przewiduje się negatywnego oddziaływania obiektów tego typu na środowisko i zdrowie ludzi.

Ryzyko wystąpienia poważnych awarii

W obecnym i projektowanym stanie zainwestowania obszaru nie ma ryzyka wystąpienia nadzwyczajnych awarii ani na obszarze projektu planu, ani w bezpośrednim jego sąsiedztwie, wynikających z funkcjonowania zakładów o dużym lub zwiększonym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej. Bezpośrednio w terenie opracowania może dojść do awarii związanych z transportem materiałów niebezpiecznych (możliwość transportu materiałów niebezpiecznych i toksycznych środków przemysłowych przez całą dobę), najczęściej są to paliwa płynne oraz skroplone gazy i mieszaniny węglowodorów gazowych. Nie mniej to zagrożenie powszechne i nie wymaga odrębnych zapisów w miejscowym planie.

Niekorzystne przekształcenie naturalnego ukształtowania terenu

W związku z możliwością lokalizacji nowej zabudowy, a co za tym idzie poprowadzenia niezbędnej infrastruktury technicznej, należy liczyć się z przekształceniami powierzchni terenu. Biorąc pod uwagę przebieg robót budowlanych, nie będą to zabiegi długotrwałe, a po zakończeniu prac powierzchnia terenu zostanie uporządkowana i wróci do normy. Budynki i zainwestowanie infrastrukturalne powstające na podstawie projektu planu nie będą zatem powodować znacznych przekształceń powierzchni terenu, poza niewielkimi zmianami przypowierzchniowymi, sięgającymi na ogół standardowej głębokości fundamentowania.

Generalnie większość opisywanego obszaru nie posiada walorów w postaci ukształtowania terenu wymagającego zabiegów ochronnych, jednak część obszaru objętego planem stanowią tereny o skomplikowanych warunkach geotechnicznych, dla których ustalono w projekcie planu odpowiednie warunki zagospodarowania. Dla takich terenów, wskazanych na rysunku planu, zalecono wykonanie szczegółowych badań geologicznych przed przystąpieniem do realizacji zabudowy i odpowiednich zabiegów stabilizujących grunt bądź doboru takiego rodzaju powiązań budowlanych, które umożliwią posadowienie zabudowy bez ryzyka nierównomiernego osiadania podłoża.

W związku z powyższym należy stwierdzić, iż przyjęto odpowiednie rozwiązania dla terenów o specyficznych warunkach gruntowych. Na obszarze objętym projektem planu nie przewiduje się więc powstania takich zmian, które wpłyną niekorzystnie na rzeźbę terenu.

Wykorzystywanie zasobów środowiska

Na istniejące zasoby środowiska składa się przede wszystkim roślinność antropogeniczna, rozwijająca się samoistnie na terenach nieużytkowanych oraz wprowadzona celowo, uzależniona od działań pielęgnacyjnych człowieka, a także zadrzewienia i roślinność terenów podmokłych na północy. Nie występują tam jednak drzewa, które spełniałyby wymagania, jakie spełniać muszą drzewa uznawane za pomniki przyrody.

Obszar projektu planu charakteryzuje się raczej niską bioróżnorodnością, szczególnie w południowej części. Na północy roślinność prezentuje cechy zbliżone do naturalnych, z niewielką ingerencją człowieka. Występują tam tereny podmokłe, ale też zadrzewienia na piaszczystym wyniesieniu terenu. W związku z obecnością wody i drzew, widywane są tam ptaki, w tym wspomniany wcześniej dzięcioł duży. Zgodnie z projektem planu, w tej części wyznaczony został teren 2 U oraz 3 ZP*. Dla terenu usług jako przeznaczenie dopuszczalne wskazano teren zieleni, dla którego ustalono zachowanie i ochronę istniejącego zagospodarowania zielenią z możliwością wzbogacenia o gatunki dobrane do potrzeb rodzimego ekosystemu, a także z możliwością poprowadzenia ścieżek i wprowadzenia obiektów małej architektury. Dla terenu ustalono minimalny udział procentowy powierzchni biologicznie czynnej w odniesieniu do powierzchni działki budowlanej na poziomie 40%. Powyższe ustalenia gwarantują zachowanie znacznej części istniejących zadrzewień i terenów zielonych – najcenniejszych terenów w skali obszaru. Z kolei na południu warunki siedliskowe uległy tak daleko idącym przekształceniom, iż wskazane jest ich uporządkowanie przez odpowiednie zagospodarowanie. Właściwe wydaje się być w tym względzie wprowadzenie proponowanej zabudowy, z zapewnionym udziałem powierzchni biologicznie czynnej, która powinna zostać stosownie zaplanowana i urządzona.

Przy stosowaniu wskazanych wyżej rozwiązań, realizacja założeń projektu planu nie powinna mieć negatywnego wpływu na środowisko. Generalnie ingerencja ograniczać będzie się do terenów już przekształconych. Nie powinno dojść do zachwiania drożności korytarzy migracji zwierząt, które – o ile mogły wchodzić na analizowany teren, były to w zasadzie jego zachodnie obrzeża, gdzie do zmian tras doszło już dawniej, kiedy wprowadzono ogrodzenie dla tamtejszych terenów. W stosunku do gatunku chronionego – dzięcioła dużego – nie ma pewności, iż bytuje stale na tych terenach, natomiast wysoce prawdopodobne jest, iż przebywał tam chwilowo. W związku z tym nie przewiduje się negatywnego oddziaływania na stan i populację gatunku. W związku z przyjęciem i realizacją założeń projektu planu, mimo przewidywanych przekształceń dla środowiska obszaru, nie powinny być to zmiany znaczące.

Wody powierzchniowe i podziemne

Ustalono odprowadzanie wód opadowych i roztopowych z powierzchni zanieczyszczonych utwardzonych na warunkach określonych przepisami odrębnymi. Na terenach nieskanalizowanych do czasu realizacji sieci ustalono możliwość odprowadzania wód opadowych i roztopowych ujętych w otwarte lub zamknięte systemy kanalizacyjne, pochodzących z powierzchni zanieczyszczonych o trwałej nawierzchni do ziemi. Dopuszczono również odprowadzanie wód opadowych i roztopowych z dachów i terenów innych niż zanieczyszczone do ziemi lub do urządzeń służących do retencjonowania wód opadowych. Przy projektowaniu sieci kanalizacji deszczowej nakazano uwzględnić naturalny spadek terenu, który pozwoli na grawitacyjne odprowadzanie wód opadowych do kanału występującego za zachodnią granicą terenu objętego planem. Ze względu na lokalizację terenów w granicach GZWP nr 220 ustalono, iż wszelkie projektowane inwestycje nie mogą pogorszyć jakości wód zbiornika przeznaczonego do zaopatrzenia ludności w wodę.

Odprowadzenie ścieków do sieci kanalizacyjnej zabezpieczy wody powierzchniowe i podziemne przed wzrostem poziomu zanieczyszczeń. Odpowiednie zagospodarowanie wód opadowych i roztopowych również nie powinno rzutować na jakość wód. Jest to ważne ze względu na naturalną niską odporność gruntów analizowanego obszaru na przenikanie zanieczyszczeń z powierzchni terenu. Przy zastosowaniu projektowanych rozwiązań nie przewiduje się negatywnego wpływu na wody powierzchniowe lub podziemne, w tym GZWP JCWP i JCWPd z obszaru opracowania.

Krajobraz

Krajobraz przedmiotowego obszaru prezentuje zróżnicowane walory krajobrazowe, które wynikają ze stopnia i rodzaju zagospodarowania terenu. Występują tam głównie tereny niezabudowane, otwarte lub zadrzewione, a także tereny zabudowy mieszkaniowej (w mniejszości) oraz o postępującym zainwestowaniu. Założeniem projektu planu jest wprowadzenie ładu przestrzennego na całym analizowanym obszarze, a dzięki dostosowaniu ustaleń dokumentu do oczekiwań m.in. inwestorów powinno dojść do stopniowego wypełniania obszaru, w tym nową zabudową.

W projekcie planu wyznaczono nieprzekraczalne linie zabudowy, ustalono wskaźniki dotyczące zagospodarowania terenu i parametry zabudowy. Wprowadzono też ustalenia odnośnie powierzchni biologicznie czynnych. Zawarto ustalenia dotyczące zachowania istniejącej zieleni. Pozytywnym rozwiązaniem jest ustalenie terenów mieszkaniowych na terenie do tej pory zajętych przez wolno stojące garaże. Zmiana zagospodarowania tej części obszaru wpłynie pozytywnie na estetykę okolicy.

Nie przewiduje się również negatywnego oddziaływania na krajobraz kulturowy. Realizacja ustaleń planu wpłynie może podnieść walory krajobrazowe obszaru. Wyeliminowane zostaną powierzchnie nieuporządkowane, negatywnie oddziałujące na walory estetyczne okolicy, a obszar zyska nową zabudowę harmonizującą pod względem wizualnym z otoczeniem – leśnym i substancją miejską.

Ochrona zdrowia i życia ludzi w kontekście istniejących oraz planowanych do realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, w tym analiza możliwych konfliktów społecznych

W odniesieniu do zdrowia i życia ludzi należy podkreślić, że:

- analizowany obszar znajduje się w zasięgu oddziaływania akustycznego dróg głównych i zbiorczych i jest to obecnie jeden z głównych czynników mogących mieć negatywny wpływ na funkcjonowanie terenów, głównie mieszkaniowych;
- realizacja nowej zabudowy i jej funkcjonowanie nie spowodują w znacznym stopniu zanieczyszczenia środowiska wodno-gruntowego oraz powietrza atmosferycznego, dzięki zastosowaniu odpowiednich rozwiązań z zakresu infrastruktury technicznej, co jest ważne ze względu na zachowanie powierzchni biologicznie czynnych i ochronę wód podziemnych;
- w projekcie planu zadbano o odpowiednią ochronę zdrowia i życia ludności poprzez wprowadzenie szeregu obostrzeń dla działalności gospodarczej prowadzonej na terenach sąsiadujących z zabudową mieszkaniową lub towarzyszącą takiej zabudowie, dzięki czemu zapewniono właściwe warunki sanitarne z uwzględnieniem wymagań ochrony zdrowia (m.in. zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze i potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, z wyłączeniem niezbędnej infrastruktury technicznej oraz sieci i urządzeń telekomunikacyjnych);
- wzrost powierzchni zabudowy nie powinien skutkować zagrożeniem konfliktami społecznymi (które często wybuchają w obawie o zdrowie ludności) z tego powodu, iż na obszarze uchwalono wcześniej miejscowy plan, który przyjmował zbliżone rozwiązania w zakresie funkcji terenów. Projektowane rozwiązania dostosowują granice terenów do istniejącego zagospodarowania oraz w kontekście uporządkowania funkcjonalno-przestrzennego obszaru. Nie będą to też zmiany, powodujące uciążliwości dla życia człowieka. Ryzyko konfliktu społecznego wokół planowanych funkcji jest niskie.

10. OPIS STANU ŚRODOWISKA NA OBSZARACH OBJĘTYCH PRZEWIDYWANYMI ZNA CZĄCYMI SKUTKAMI DLA ŚRODOWISKA I OBSZARÓW NATURA 2000

Przewidywane znaczące oddziaływanie na środowisko wiąże się bezpośrednio z ustaleniem lub dopuszczeniem w planie przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko oraz przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko (rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko Dz. U. z 2019 r. poz. 1839). Na obszarze planu ustalono zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze i potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, z wyłączeniem niezbędnej infrastruktury technicznej oraz sieci i urządzeń telekomunikacyjnych. Dodatkowo zakazano lokalizacji innych przedsięwzięć, które mogłyby powodować uciążliwości dla zabudowy mieszkaniowej, w tym prosektoriów czy nowych funkcji magazynowo-składowych.

W związku z powyższym, w przypadku analizowanego obszaru, inwestycjami zaliczanymi do mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko może być infrastruktura techniczna. Nie przewiduje się jednak, żeby takie urządzenia miały silnie oddziaływać na obszar objęty projektem planu i jego otoczenie. Realizacja postanowień projektu planu nie powinna wpłynąć znacząco na środowisko i obszary chronione, w tym Natura 2000.

11. PROPOZYCJE ROZWIĄZAŃ MAJĄCYCH NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZANIE LUB KOMPENSACJĘ PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO, A SZCZEGÓLNIENIE NA CELE I PRZEDMIOT OCHRONY ORAZ INTEGRALNOŚĆ I SPÓJNOŚĆ OBSZARÓW NATURA 2000

Ustalenia planu obejmują szeroki wachlarz narzędzi, mających na celu zapobieganie, ograniczenie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań w wyniku realizacji ustaleń opisywanego dokumentu, mając na celu ochronę wartości ekologicznych. Większość obiektów negatywnie oddziałujących na środowisko istnieje i można jedynie wprowadzić ustalenia mające na celu ograniczenie dalszego negatywnego oddziaływania.

Skuteczność zapisów w ograniczaniu presji na środowisko będzie można określić dopiero po analizie przyszłych danych monitoringowych, które określą przemiany jakie zajdą w środowisku miasta po realizacji planu. Niestety proces ten może być długotrwały, a ocena skutków realizacji projektowanego dokumentu obarczona niedoskonałościami, wynikającymi np.: z niepełnego zakresu realizacji lub zmian, jakie zostaną wprowadzone przez dokumenty wyższej rangi.

Biorąc pod uwagę rodzaje funkcji wprowadzanych przez plan jak również skalę ich oddziaływania oraz charakter otoczenia planu nie zachodzi potrzeba wprowadzania, innych niż zastosowane w planie, rozwiązań mających na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, a szczególnie na cele i przedmiot ochrony oraz integralność i spójność obszarów Natura 2000.

12. INFORMACJE O STOSOWANYCH METODACH SPORZĄDZANIA PROGNOZY

Określanie przyszłych oddziaływań na środowisko na poziomie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego posiada liczne metodyki, które dobierane są indywidualnie do prognozy w zależności od charakteru funkcji i wielkości obszaru objętego planem. Prognozowanie powinno uwzględniać heterogeniczność i nieliniowość zjawisk i uwarunkowań środowiskowych obszaru opracowania, zarówno w sferze biotycznej, jak i abiotycznej oraz możliwości legislacyjno-prawne ustanawiania przyszłego przeznaczenia i warunków zainwestowania terenów.

Biorąc pod uwagę powyższe uwarunkowania wytypowano następujące metody ocen oddziaływania na środowisko, które zostały wykorzystywane w Prognozie i pomogły w określeniu przyszłych oddziaływań na środowisko:

1. Prognozowanie przez analogię: polega na bazowaniu na wynikach obserwacji i pomiarów dotychczas wykonanych podobnych inwestycji i porównaniu ich z planowanymi, o podobnych parametrach.
2. Prognozowanie eksperckie: oparte na bazie wiedzy, doświadczenia i intuicji eksperta, metoda ta z uwagi na wysoką skuteczność jest najczęściej stosowaną metodą w o.o.s. Bardzo często jest ona łączona z metodą prognozowania przez analogię. W prognozowaniu eksperckim wykorzystuje się informacje ze źródeł istniejących oraz dane zebrane poprzez monitoring lub pomiary i wizje terenowe.

W opracowaniu Prognozy zastosowano podejście metodyczne polegające na ilościowym i jakościowym scharakteryzowaniu zagrożeń i presji, jakie przyszłe inwestycje, które zostaną zrealizowane na podstawie zapisów planu, będą wywierać na środowisko. Dzięki takiemu podejściu każdą z przyszłych inwestycji jako potencjalne źródło presji – stresora, które w zależności od charakteru oddziaływać będzie w rozmaity sposób na poszczególne komponenty środowiska. Najpierw przeanalizowano sieć powiązań pomiędzy komponentami środowiska a źródłami presji. Dzięki temu, w drugim etapie, stało się możliwe określenie oddziaływań bezpośrednich, pośrednich, wtórnych i skumulowanych na poszczególne komponenty środowiska. Takie postępowanie zapobiega pominięciu któregośkolwiek komponentu w ocenie oddziaływania na środowisko obszaru opracowania. Szczegółowe kryteria oceny metodą matrycową, a także założenia, jakie podjęto przy określaniu obu metod, opisano w dalszej części opracowania.

13. PROPOZYCJE METOD ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI USTALEŃ OCENIANEGO DOKUMENTU

Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego jest dokumentem wskazującym kierunki gospodarowania przestrzenią oraz zasady rozwoju i ochrony w oparciu o zaistniałe potrzeby i w korelacji z istniejącymi uwarunkowaniami. W wielu przypadkach rzeczywista ocena oddziaływania na środowisko będzie możliwa dopiero na etapie decyzji administracyjnych zezwalających na budowę inwestycji dopuszczalnych w planie i późniejszym planem inwestycji.

Jeśli chodzi o postanowienia planu schemat badań może przyjąć formę od ogółu do szczegółu. Nie mniej wszelkie badania i analizy należałoby rozpocząć od przeanalizowania rozstrzygnięć przestrzennych, co w dużej mierze wykonano w opracowaniu ekofizjograficznym:

1. które tereny przeznaczyć pod zabudowę, a które tereny pozostawić jako otwarte,
2. określić dopuszczalne formy zabudowy i zagospodarowania terenu.

Powyższe analizy już na etapie sporządzania planu pozwolą na symulację skutków realizacji ustaleń na środowisko pod kątem dynamiki zmian powierzchni otwartych w strukturach przestrzennych obszaru portów, integralności terenów otwartych, w tym ciągów ekologicznych, a także w relacjach otoczeniem zewnętrznym.

Najlepszym sposobem oceny zmian będzie ocena w opracowaniu ekofizjograficznym w następnej edycji Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Włocławek i w sąsiednich nowo opracowywanych miejscowych planach, według schematu: analiza tempa i skali przyrostu terenów zurbanizowanych, analiza tempa i skali przyrostu uzbrojenia terenów, analiza dynamiki zmian dynamiki punktowych i liniowych zagrożeń środowiskowych, fragmentaryzacji przestrzennej obszarów otwartych. Pośrednio oceny takiej dokonują i dokonywać będą edycje dokumentów takich jak Program ochrony środowiska, Program gospodarki odpadami, Program ochrony powietrza czy Mapa akustyczna.

14. OCENA PRZEWIDYWANYCH ZNACZĄCYCH ODDZIAŁYWAŃ NA CELE I PRZEDMIOT OCHRONY ORAZ INTEGRALNOŚĆ I SPÓJNOŚĆ OBSZARÓW NATURA 2000

Na opisywanym obszarze nie występują tereny chronione na podstawie dyrektyw unijnych. Nie przewiduje się też negatywnego wpływu na obszary Natura 2000 położone w Dolinie Wisły.

15. ANALIZA WARIANTOWA

Analizę wariantową przeprowadza się w oparciu o zasadę prewencji i przezorności, która zawiera racjonalne rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie lub wyjaśnienie braku rozwiązań.

W przypadku omawianego planu można wskazać dwa warianty działania:

1. Pozostawienie analizowanego obszaru w obecnym stanie zagospodarowania, funkcjonowanie terenów zgodnie z aktualnymi trendami środowiskowymi oraz możliwość zagospodarowania zgodnie z rozwiązaniami przyjętymi w obowiązującym miejscowym planie z 2002 r.;
2. Realizacja projektu miejscowego planu poprzez prowadzenie nowych rozwiązań w zakresie obsługi komunikacyjnej i zakresu funkcjonalnego terenów, zgodnie z aktualnymi wymogami prawnymi oraz adekwatnie do wniosków właścicieli nieruchomości.

Pewne jest, że w wyniku realizacji ustaleń planu powierzchnia biologicznie czynna może ulec zmniejszeniu. Powierzchnie zabudowane wpłyną na odbiór wizualny terenu poprzez wypełnienie obecnych terenów otwartych. Na terenach na północy obszaru planuje się zachowanie większości zadrzewień i możliwość wprowadzenia nowych. Dla terenów zabudowanych – usługowych, mieszkaniowych, przewidziano zachowanie niezbędnego udziału powierzchni biologicznie czynnej. Środowisko przedmiotowego obszaru częściowo uległo już przekształceniom, a nowe inwestycje nie wpłyną na postęp degradacji, a przyczynią się do jej zahamowania.

Pozytywnym aspektem przyjęcia dokumentu będzie zastosowanie wskazanych w nim rozwiązań w zakresie infrastruktury technicznej. W związku z powyższym stan środowiska nie ulegnie pogorszeniu, a obszar zostanie uporządkowany, z niewątpliwą korzyścią dla zabudowy mieszkaniowej, względem której przewidziano szereg przepisów zmniejszających oddziaływanie uciążliwości z terenów sąsiednich. W projektowanym planie zaktualizowano również ustalenia w zakresie terenów o niekorzystnych warunkach gruntowych. Ustalono rozwiązania gwarantujące racjonalne wykorzystanie terenów z uwzględnieniem potencjalnych zagrożeń ze strony uwarunkowań środowiskowych, a jednocześnie ograniczając niekorzystny wpływ inwestycji na środowisko.

16. WNIOSKI

Opisywany projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Włocławek w zakresie obszaru położonego pomiędzy ulicą Gajową, ulicą Wiejską, granicą miasta oraz terenem ogrodów działkowych, zawiera szereg działań łagodzących, alternatywnych i kompensujących. Do podstawowych ustaleń w zakresie łagodzenia skutków planu zaliczyć można zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oraz potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko. Ponadto na terenach z zabudową mieszkaniową dopuszczono możliwość lokalizacji usług jedynie nieuciążliwych. W planie ustalono również obowiązek wyposażania obiektów budowlanych w urządzenia niepowodujące pogorszenia standardów jakości środowiska oraz zakaz lokalizacji przedsięwzięć oddziałujących negatywnie na środowisko. Ustalono również szereg innych zakazów, które odwołują się do lokalizowania działalności uciążliwej, w tym związanej z obsługą motoryzacji.

Jako działania alternatywne wskazać można nakaz odprowadzania ścieków komunalnych do sieci kanalizacyjnej, zaopatrzenie w energię ciepłą z sieci ciepłowniczej lub źródeł indywidualnych wykorzystujących niskoemisyjne i bezemisyjne nośniki energii. Dopuszczono możliwość budowy alternatywnych odnawialnych źródeł energii, z wyłączeniem elektrowni wiatrowych.

W kwestii działań kompensacyjnych przewidziano głównie nakaz nakazano stosować zabezpieczenia akustyczne doprowadzające poziom hałasu do wartości zgodnych z obowiązującymi normami. Ponadto na terenach zieleni ustalono zachowanie i ochronę istniejącego zagospodarowania zielenią z możliwością wzbogacenia o gatunki dobrane do potrzeb rodzimego ekosystemu,

Po przeanalizowaniu uwarunkowań środowiska obszaru planu, w nawiązaniu do jego otoczenia, można stwierdzić, że projektowany dokument wprowadza właściwe funkcje, zgodne z uwarunkowaniami, które nie będą skutkowały ponadnormatywnymi presjami na środowisko, i które mają odpowiednie tryby postępowania w przypadku naruszeń prawa.

17. STRESZCZENIE SPORZĄDZONE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM

Prognoza oddziaływania na środowisko do projektu miejscowego planu jest dokumentem sporządzanym na podstawie ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 283 ze zm.). Prognoza ocenia rozwiązania zawarte w projekcie planu pod kątem potrzeby ochrony środowiska i zrównoważonego rozwoju miasta. Do oceny rozwiązań zastosowano metodę analogii - stosowaną w ocenach oddziaływania na środowisko przy braku parametrów do obliczeń.

W przypadku większości terenów przeznaczenie zasadniczo nie uległo zmianie, z wyjątkiem korekt w zakresie przestrzennym wydzielonych terenów. W dużej mierze przewidziano utrzymanie istniejących funkcji - usługowej i mieszkaniowej oraz ich dalszy rozwój. Na północy dominować mają usługi i zieleń, a na południu usługi z towarzyszącą zabudową mieszkaniową. Uzupełnieniem zagospodarowania będzie układ komunikacyjny zapewniający połączenie z szerszym otoczeniem.

pozytywnym aspektem planu jest zakaz wprowadzania przedsięwzięć mogących potencjalnie i zawsze znacząco oddziaływać na środowisko (poza infrastrukturą techniczną) na całym analizowanym obszarze. Wprowadzenie nowej zabudowy nie spowoduje znacznych uciążliwości dla środowiska, ponieważ nie będzie to zabudowa zwarta, a przyjęte rozwiązania w zakresie infrastruktury gwarantują zachowanie standardów środowiska. Projekt planu uwzględni docelowo obowiązek odprowadzania zanieczyszczonych ścieków do sieci kanalizacji sanitarnej, co zabezpieczy środowisko wodno-gruntowe. Nie przewiduje się również znaczącego wzrostu natężenia hałasu.

Może nastąpić wzrost obszar powierzchni pokrytej utwardzonymi nawierzchniami, co spowoduje większe kumulowanie ciepła. Pojawienie się nowego zainwestowania, ciągów komunikacyjnych spowoduje wzrost zanieczyszczeń powietrza. Jednak do poprawy jakości powietrza może przyczynić się nakaz stosowania niskoemisyjnych i bezemisyjnych źródeł ciepła lub korzystania z sieci ciepłowniczej jako sposobu zaopatrywania w energię ciepłą.

Realizacja ustaleń planu spowoduje pozytywne zmiany w krajobrazie. Plan utrzymuje zieleń w północnej części obszaru, ustala udział powierzchni biologicznie czynnej oraz ustala nieprzekraczalne linie zabudowy. Zmiany wynikające z realizacji ustaleń planu przyczynią się do poprawy wartości estetycznej obszaru.

Ponieważ plan na obszarze niezainwestowanym ma charakter porządkujący przestrzeń, a obszar zainwestowany jest już w pewnej mierze odpowiednio zagospodarowany, wprowadzenie nowej zabudowy przyczyni się do lepszego wykorzystania analizowanego terenu, z korzyścią dla zabudowy mieszkaniowej i usługowej.

Na obszarze opracowania nie występują obiekty i obszary chronione. Nie prognozuje się negatywnego oddziaływania na obszary chronione oraz transgranicznego oddziaływania na środowisko. Rozwiązania zawarte w przedmiotowym projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego pozwalają na bardziej efektywne wykorzystanie przestrzeni, są zgodne z przyrodniczymi predyspozycjami terenu oraz są prawidłowe z punktu widzenia potrzeb środowiska i zasad zrównoważonego rozwoju.

Reasumując, nie prognozuje się znaczącego, negatywnego oddziaływania na środowisko w wyniku wykonania ustaleń projektu uchwały. W wielu aspektach projekt planu korzystnie wpłynie na poprawę jakości środowiska, szczególnie na walory krajobrazowe dzięki zaplanowanemu, rozwojowi terenu.

18. OŚWIADCZENIE

Oświadczam, że spełniam wymagania art. 74a ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 283 ze zm.). Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

mgr Daria Witkowska
uprawniona do wykonywania ocen oddziaływania
na środowisko na podstawie artykułu 74a ustawy
z dnia 3 października 2008 r. o (...) ocenach
oddziaływania na środowisko

19. DOKUMENTACJA FOTOGRAFICZNA

Fot. 1. Nieużytki w centralnej części obszaru, widoczne wyrównane tereny za ogrodzeniem, przygotowane pod realizację nowych inwestycji

Fot. 2. Jedna ze ścieżek we wschodniej części obszaru

Fot. 3. Obrzeża terenów zadrzewionych w pobliżu ulicy Gajowej z widocznym szuwarem trzcinowym w obniżeniu (północ obszaru objętego opracowaniem)

Fot. 4. Niewyrównane nieużytki bez stałej pokrywy roślinnej

Fot. 5. Niewielkie wyniesienie w północnej części obszaru z luźnymi zadrzewieniami sosnowymi

Fot. 6. Obniżenie terenu za terenami osiedla zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej

20. LITERATURA I WYKORZYSTANE MATERIAŁY

- materiały Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej;
- materiały Państwowego Instytutu Geologicznego i Państwowej Służby Hydrogeologicznej;
- Opracowanie ekofizjograficzne do projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Włocławek w zakresie obszaru położonego pomiędzy ulicą Gajową, ulicą Wiejską, granicą miasta oraz terenem ogrodów działkowych, Geofabryka, Toruń, grudzień 2019;
- Rozporządzenie Wojewody nr 16/07 z dnia 27 grudnia 2007 r. w sprawie określenia programu ochrony powietrza dla strefy miasta Włocławek (Dz. Urz. Woj. Kuj.-Pom. z 2007 r. Nr 154, poz. 2750);
- Solon J., Borzyszkowski J., Bidłasik M., Richling A., Badora K., Balon J., Brzezińska-Wójcik T., Chabudziński Ł., Dobrowolski R., Grzegorzczak I., Jodłowski M., Kistowski M., Kot R., Krąż P., Lechnio J., Macias A., Majchrowska A., Malinowska E., Migoń P., Myga-Piątek U., Nita J., Papińska E., Rodzik J., Strzyż M., Terpiłowski S., Ziaja W., 2018, Physico-geographical mesoregions of Poland - verification and adjustment of boundaries on the basis of contemporary spatial data. *Geographia Polonica*, vol. 91, no. 2.
- Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Włocławek (Uchwała nr 103/XI/2007 Rady Miasta Włocławek z dnia 29 października 2007 r.);
- Uchwała nr XVII/192/2019 Rady Miasta Włocławek z dnia 16 grudnia 2019 r. w sprawie wyznaczenia obszaru i granic aglomeracji Włocławek;
- Uchwała nr IX/63/2019 Rady Miasta Włocławek z dnia 23 kwietnia 2019 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Włocławek w zakresie obszaru położonego pomiędzy ulicą Gajową, ulicą Wiejską, granicą miasta oraz terenem ogrodów działkowych;

- Uchwała nr XXXVII/620/17 Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 23 października 2017 r. w sprawie określenia programu ochrony powietrza dla strefy miasto Włocławek ze względu na przekroczenie poziomu dopuszczalnego pyłu zawieszzonego PM10 – aktualizacja;
- Uchwała nr IX/171/15 Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 22 czerwca 2015 r. w sprawie wyznaczenia aglomeracji Włocławek (Dz. Urz. Woj. Kuj.-Pom. z 2015 r. poz. 2115);
- Uchwała nr XLII/700/13 Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 28 października 2013 r. w sprawie określenia aktualizacji programu ochrony powietrza dla strefy miasto Włocławek ze względu na przekroczenie poziomu dopuszczalnego pyłu zawieszzonego PM10 (Dz. Urz. Woj. Kuj.-Pom. z 2013 r. poz. 3513);
- Uchwała nr XXX/534/13 Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 28 stycznia 2013 r. w sprawie określenia programu ochrony powietrza dla strefy miasto Włocławek ze względu na przekroczenia poziomu dopuszczalnego benzenu i docelowego dla niklu (Dz. Urz. Woj. Kuj.-Pom. z 2013 r. poz. 784);
- Uchwała nr XVI/300/11 Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 19 grudnia 2011 r. w sprawie określenia programu ochrony powietrza dla strefy miasto Włocławek pod względem przekroczeń dopuszczalnych dwutlenku azotu (Dz. Urz. Woj. Kuj.-Pom. z 2012 r. poz. 38);
- Uchwała nr 12/XL/2002 Rady Miasta Włocławek z dnia 25 lutego 2002 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Włocławek w zakresie obszaru położonego pomiędzy ulicą Gajową, Wiejską oraz terenami ogródków działkowych;
- Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Bydgoszczy, Pomiary natężenia pola elektrycznego i pola magnetycznego wykonane przez WIOŚ Bydgoszcz na terenie województwa kujawsko-pomorskiego w latach 2006-2018;
- Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Bydgoszczy, Raport o stanie środowiska województwa kujawsko-pomorskiego (lata 2010-2016);
- Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Bydgoszczy, Roczna ocena jakości powietrza atmosferycznego w województwie kujawsko-pomorskim za rok 2018;
- Woś A., 1999, Klimat Polski, PWN, Warszawa;
- epsh.pgi.gov.pl/epsh;
- mapy.mojregion.info;
- geoportal.gov.pl;
- geoserwis.gdos.gov.pl;
- geoportal.wloclawek.eu;
- Internetowy Atlas Województwa Kujawsko-Pomorskiego.

mgr Daria Witkowska
uprawniona do wykonywania ocen oddziaływania
na środowisko na podstawie artykułu 74a ustawy
z dnia 3 października 2006 r. o (...) ocenach
oddziaływania na środowisko